

STILLO VTEIN SKI

vestnik

Letnik XXVI.

Celovec, petek, 29. januar 1971

Štev. 4 [1489]

Kdo bo
novi tajnik
Združ. narodov?

MINISTER KIRCHSCHLÄGER V MOSKVI:

POLITIKA TRAJNE NEVTRALNOSTI

najboljše jamstvo za neodvisnost Avstrije

Danes se bo zaključil petdnevni uradni obisk avstrijskega zunanjega ministra dr. Kirchschlägerja v Sovjetski zvezi, kjer je gost sovjetskega zunanjega ministra Gromika. Program obiska je obsegal spet običajne točke, ki segajo od slavnostnih kosil in sprejemov z izmenjavo zdravic preko ogleda raznih znamenitosti in polaganja vencev pred spomenike do najvažnejše vsebine — uradnih razgovorov. Letem sta bila že vnaprej odmerjena zlasti dva dneva, namreč torek in današnji petek, medtem ko je bil za včeraj predviden obisk Leningrada.

Sedanji obisk avstrijskega zunanjega ministra v Sovjetski zvezi je zanimiv predvsem iz dveh vidikov: po eni strani je pri širših mednarodnih problemih v ospredju vprašanje evropske varnostne konference, po drugi strani pa gre za medsebojno pojasnitev in razčistitev pogledov

na vprašanje, ki je v zadnjem času postalo spet bolj aktualno, to so prizadevanja Avstrije za dosego sporazuma z Evropsko gospodarsko skupnostjo, kar nujno postavlja na „dnevni red“ tudi vprašanje avstrijske nevtralnosti. Ravno v tem oziru je bilo iz Moskve že večkrat slišati razna opozorila, ki jih je treba jemati toliko bolj resno, ker je Sovjetska zveza vendar ena izmed podpisnic avstrijske državne pogodbe.

Do kakšne „sprejemljive“ formulacije sta v tem vprašanju prišla oba zunanja ministra, bo razvidno šele iz skupnega sporočila, ki bo kot običajno objavljeno ob zaključku obiska. Toda „pristno“ je bilo to vprašanje že takoj na začetku avstrijsko-sovjetskih razgovorov, ko je Gromiko naglasil, da v Sovjetski zvezi visoko cenijo avstrijsko politiko nevtralnosti. Minister Kirchschläger pa je zagotovil, da se Avstrija „povsod in zamožestno“ priznava k trajni nevtralnosti, v kateri gleda najboljše jamstvo za ohranitev svoje neodvisnosti.

Med razgovori o evropski varnosti je igralo veliko vlogo tudi vprašanje Nemčije in Berlina, vendar je Gromiko izrecno ugotovil, da gre tukaj za povsem različna vprašanja, ki jih zato ni mogoče povezovati. Glede dobrih odnosov, ki jih ima Avstrija z Zahodno Nemčijo, pa je sovjetski zunanji minister menil, da Sovjetska zveza proti takim odnosom nima ničesar, vendar smatra, da so nekoliko enostranski in bi gotovo samo ko-

JUZNOTIROLSKI „PAKET“ POTRJUJE:

Reševanje manjšinskih vprašanj

le v sodelovanju s prizadeto manjšino

V italijanski poslanski zbornici so ob koncu minulega tedna po dolgi razpravi, ki so jo načrtno zavlačevali neofašisti, izglasovali tako imenovani „južnotirolski paket“, ki vsebuje določene ustavne spremembe ter daljnosežno samoupravo za nemško govoreče prebivalstvo na Južnem Tirolskem. Tozadevni zakoni so bili sprejeti z veliko večino. Proti njim so glasovali le neofašisti in monarhisti; pridružil pa se jim je „opozicijski“ južnotirolski poslanec Hans Dietl, ki se bo moral zaradi te svoje „nediscipliniranosti“ zagovarjati pred strankinim sodiščem.

Ob koncu razprave je v poslanski zbornici spregovoril tudi predsednik italijanske vlade Colombo. Naglasil je, da je Italija pri obravnavanju teh vprašanj strogo spoštovala sprejete obveznosti, kar je imelo ugodne posledice tako v odnosih z Avstrijo, še posebej pa znotraj države pri ustvarjanju boljšega spoznavanja med prebivalstvom raznih narodnosti in solidarnosti pri reševanju skupnih vprašanj.

Posebej je predsednik Colombo poudaril, da je k temu razvoju prispevalo dejstvo, da je imela vlada neposredne stike s prizadetim prebivalstvom, kar je omogočilo, da se v političnem razgovoru in kolegijskih sklepih tudi na narodnostno mešanem področju ustvarjajo pogoji za medsebojno zaupanje ter se ustvarjajo pravične zaostne rešitve.

V tej zvezi je Colombo odločno zavrnil vse kritike skrajne desnice in med drugim ugotovil, da pri zagotovitvi določenega števila mest v javni upravi za pripadnike južnotirolske manjšine nikakor ne gre za kršenje načela o enakosti državljanov, marveč „gre prav obratno za izvajanje resnične enakosti“, ki v specifičnih pogojih lahko tudi nasprotuje splošno veljavnim normam.

ristilo, če bi Avstrija upoštevala stvarno dejstvo obstoja Vzhodne Nemčije in bi tudi z njo poglabila svoje odnose. Sicer pa je Gromiko ob tej priložnosti ponovil pripravljenost Sovjetske zveze, da v tako imenovanem nemškem vprašanju vključno Berlina še naprej stremi za miroljubnimi rešitvami, saj je ravno sporazum med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo — Gromiko ga je imenoval „dober sporazum“ — najboljši dokaz, da je s pogajanjem mogoče doseči rešitve.

Med svojim bivanjem v Moskvi je imel minister Kirchschläger raz-

govore tudi z drugimi člani sovjetske vlade, kjer pa je šlo v prvi vrsti za vprašanja, ki se nanašajo neposredno na sodelovanje med obema državama.

Majavi stolčki v ÖVP

Krize, v kateri se je po lanskoletnih državnozborskih volitvah znašla ÖVP, očitno še ne bo tako kmalu konec. Pri tem nikakor ne gre le za težave, ki se čedalje globlje kažejo v vodstvu stranke, marveč hkrati tudi za nasprotja v njenem vodstvu in zlasti v njenih programskih načelih.

Najbolj vidno te razmere seveda izstopajo v vodstvu, kjer kmalu že nihče ne bo vedel, kdo naj koga nasledi. Ko se je lani takorekoč brez slovesa poslovil prejšnji predsednik dr. Klaus in je njegov položaj zavzel dolgoletni prestolonaslednik dr. Withalm, sicer ni bilo več dosti govora o „železnem Hermannu“ (kakor so nekoč imenovali Withalma zlasti zaradi njegovih res blestečih nastopov v parlamentu); vendar nihče ni računals tem, da bo njegovemu vladanju odmerjen tako kratek čas. Zdaj je Withalm le še formalno predsednik ÖVP, po predsedniških volitvah se bo umaknil, kakor je povedal sam. Kdo bo njegov naslednik? Slišati je o glavnem tajniku dr. Schleinerju, omenjajo pa tudi predsednika kluba ÖVP-jevskih poslancev dr. Korena. Toda povsem zanesljivih izsledkov nimamo eden ne drugi, kajti Withalm je menil, da ni nujno, da bi bil to eden iz „njegove generacije“.

Toda Withalm ni edini, ki bo v kratkem odložil svojo funkcijo v najvišjem vodstvu ÖVP. Tudi predsednik ÖVP-jevske zveze delavcev in nameščencev (ÖAAB) dr. Maleta namreč napoveduje, da bo dal svojo funkcijo „na razpolago“; in to naj bi se zgodilo celo še pred odstopom Withalma, predvidoma 22. maja na zveznem kongresu ÖAAB. Glede njegovega nasledstva je položaj prav tako nejasen kot v primeru Withalma, rešitev pa ni važna le za to zvezo samo, marveč tudi za celotno ÖVP, saj ÖAAB kot ena izmed treh vključenih zvez bolj ali manj uspešno sodloča v vseh vprašanjih stranke.

Šele nadaljnji razvoj pa bo pokazal, ali so to sploh že vsi „majavi stolčki“ v ÖVP.

NOVA ODPRAVA NA LUNO

V Ameriki se je pred dnevi začelo tako imenovano odštevanje za izstrelitev vesoljske ladje „Apollo 14“, s katero bodo v nedeljo nastopili pot proti Luni trije astronauti Alan B. Shepard, Stuart A. Roosa in Edgar D. Mitchell. Seveda, če bo šlo vse v redu in če bo ugodno tudi vreme. Čas vzleta je določen za 15.32, vendar imajo tehniki na razpolago še 3 ure in 48 minut dodatnega časa za primer, da bi se start zakasnil zaradi vremenskih motenj ali lažjih tehničnih okvar.

Ampak tehniki morajo računati tudi z večjimi ovirami, ki predvideni start lahko povsem onemogočijo. Za ta primer bi morali podvig preložiti do 2. ali 3. marca, če pa bi tudi takrat ne šlo vse v redu, bi prišel v poštev šele 31. marec ali 1. april. Vendar zdaj vsi upajo, da bo v redu šlo že ob prvem poskusu, torej v nedeljo.

Program sedanje odprave je zelo pester in važen. Vesoljca Shepard in Mitchell bosta na površini Lune izvedla dva „sprehoda“. Ob tej priložnosti naj bi na Lunini površini namestila vrsto novih instrumentov, najzaj na Zemljo pa prinesla nove vzorce tal. Poleg tega bo sedanja odprava morala napraviti fotografske posnetke področja kraterja „Cartesius“ (Descartes), kjer naj bi kdaj pozneje pristala druga skupina ameriških astronautov. Ravno zaradi tega fotografiranja je tako važno, da se izstrelitev vesoljske ladje posreči točno ob določenem času. Ob morebitni zakasnitvi bi morali fotografiranje zaradi slabe vidljivosti sploh opustiti, zato tveganje pa bi lahko tudi samo pristajanje na Luni.

Ob uspešni izvedbi sedanjega ameriškega programa torej sovjetsko avtomatsko vozilo „Lunohod 1“ vsaj za nekaj ur ne bo edini „prebivalec“ Lune; pridružila se mu bosta ameriška astronauta Shepard in Mitchell, čeprav neposredno srečanje seveda ni predvideno. Lunohod 1 zdaj že od 17. novembra lanskega leta „živi“ na Luni, kjer je že tri Lunine dneve izpolnil z najrazličnejšimi nalogami, zdaj pa se je na povelje z Zemlje spravil k „počitku“, da „prespi“ tretjo Lunino noč, ki traja do 7. februarja. V zadnjih tednih je to ču-

dežno vozilo prevozilo že več kilometrov po površini Lune in sproti sporočalo na Zemljo dragocene podatke o svojih „izsledkih“.

Kakor izgleda, ameriški strokovnjaki doslej še niso uspeli tako daleč razviti svoje avtomatske odprave, zato se pri raziskovanju Lune slej ko prej poslužujejo človekove zmogljivosti. Imajo namreč v načrtu tudi še nadaljnje take odprave, kot bo sedanja z vesoljsko ladjo „Apollo 14“.

STABILIZACIJSKI UKREP JUGOSLAVIJE:

Določen nov tečaj dinarja

Jugoslovanska vlada je minulo soboto določila novo pariteto dinarja, ki znaša 15 dinarjev za 1 ameriški dolar, medtem ko je prejšnji tečaj znašal 12,5 dinarja za 1 dolar. S tem je bila izvedena devalvacija dinarja za 16,67 odstotka, kar po drugi strani odgovarja zvišanju paritetne cene dolarja za 20 odstotkov.

Predsednik vlade Mitja Ribičič je o tem ukrepu dal izjavo za televizijo, kjer je dejal, da so osnovni razlogi, ki so vodili do tega ukrepa, splošno znani. Že dalj časa ima Jugoslavija opravili z inflacijo, ki jo je izzvala prekomerna potrošnja, „ki je bila večja od naših možnosti“. Zaradi tega je nastala občutna razlika med porastom cen v državi in cen v tujini, kar je povečalo primanjkljaj v plačilni bilanci, ki ga Jugoslavija v obstoječih pogojih ni več mogla pokriti. Prav tako pa so na položaj v Jugoslaviji vplivale tudi devalvacije drugje v svetu. Sicer pa je bila devalvacija dinarja predvidena v stabilizacijskem programu, ki ga postopoma izvajajo.

„S temi ukrepi — je med drugim naglasil predsednik Ribičič — so se občutno izboljšali pogoji za tisti del našega gospodarstva, ki se neposredno vključuje v mednarodno delitev dela — naše izvoze, turizem in druge neblagovne storitve, torej tiste dejavnosti, ki so lokomotiva našega razvoja. Novi realni tečaj pa bo ugodno vplival tudi na domačo proizvodnjo surovin in drugega blaga, pozitivno bo vplival na plačilno bilanco ter omogočil liberalizacijo ekonomskih odnosov s tujino. To je nadaljnji korak razširjenega vključevanja našega gospodarstva v mednarodno delitev dela in njeno odpiranje v tujino. Ob tej odločitvi utemeljeno pričakujemo razumevanje naših tujih partnerjev.“

V zvezi z določitvijo novega tečaja dinarja je bila posebno poudarjena potreba po odgovorni politiki cen, kajti nadaljnje nekontrolirano naraščanje cen bi prej ali slej tudi sedanjo devalvacijo spravilo ob uspehe, ki naj bi jih dosegli s tem ukrepom. Zato se v Jugoslaviji po devalvaciji bavijo tudi z drugimi stabilizacijskimi ukrepi, med katere spadajo spremembe v deviznem in zunanjetrgovinskem sistemu, sprejem srednjeročnega razvojnega načrta, program konveribilnosti dinarja in podobno.

Pričakujejo, da bodo sedanji ukrepi vplivali predvsem na povečanje izvoza, ki naj bi v letu 1971 narasel za 13 odstotkov, medtem ko na strani uvoza ne računajo s prekomernim porastom. To naj bi privedlo do bistvenega izboljšanja plačilne bilance, kjer naj bi se primanjkljaj, ki je v letu 1970 dosegel rekordno višino 370 milijonov dolarjev, tekom letošnjega leta zmanjšal na 100 milijonov dolarjev. Seveda pa bo pri tem igralo veliko vlogo to, v kolikšni meri bo uspelo uskladiti proizvodnjo s potrošnjo.

Spremembe paritetnega tečaja jugoslovanskega dinarja so seveda z velikim zanimanjem spremljali tudi v drugih državah, posebno v tistih, ki imajo z Jugoslavijo tesne gospodarske stike. Med te spada tudi Avstrija, ki je v blagovni menjavi z Jugoslavijo ravno v minulem letu zabeležila nov rekordni presežek. Zdaj v avstrijskih gospodarskih krogih pričakujejo, da bo ta za Avstrijo tako pozitiven razvoj nekoliko zavrt. Določeno pa je bilo tudi novo razmerje v vrednosti med šilingom in dinarjem: medtem ko je prej veljal tečaj 2,08 šilinga za 1 dinar, znaša ta zdaj 1,73 šilinga za 1 dinar.

OB ROBU DOGODKOV:

POTREBNE UGOTOVITVE

**o srečanju predstavnikov
koroških
in slovenskih sindikatov**

Prejšnji teden je bila na Koroškem delegacija Zveze sindikatov Slovenije, ki je pod vodstvom predsednika Toneta Kropuška razgovarjala s predstavniki koroških sindikatov „o problemih, ki so se pojavili v zadnjem času“. Med drugim je bilo govora tudi o psimu, ki so ga slovenski sindikati pred tedni poslali sindikatom na Koroškem, Štajerskem in Dunaju v zvezi s protislovenskimi izpadi v Avstriji (vsebinsko pisma smo takrat objavili tudi v našem listu — op. ured.).

O sedanjih razgovorih v Celovcu je bilo objavljeno uradno sporočilo, v katerem je nekaj običajnih in že kar precej obrabljenih stavkov o prijateljskem ozračju, o sodelovanju, ki da prispeva k medsebojnemu spoznavanju in zblizanju, o ustvarjanju prijateljskih odnosov in o dobrem sosedstvu. Šele v zadnjem odstavku so kratko omenjeni tudi dogodki, ki so skali prejšnje dobre odnose in bili menda povod za zgoraj omenjeno pismo. Tozadevno je rečeno: „Kar zadeva dogodke, ki so se pripetili v zvezi s 50-letnico koroškega plebiscita, je bilo soglasno ugotovljeno, da je ekstremistične izpade, s katere koli strani že pridejo, treba odklanjati in proti njim nastopiti. Taki in podobni dogodki so primerni, da motijo mirno sožitje v obsejnim prostoru.“

Pika. Amen.

Res, to je vse, kar navadni državljani izve o teh razgovorih, kajti koroški tisk — razen ene izjeme — o njih objavlja samo omenjeno uradno sporočilo. Nekoliko več izve zainteresirani bralec (seveda, če se ne boji, da ga bo zaradi branja tovrstne literature zadelo cerkveno in morda tudi posvetno prekletstvo) samo iz komunističnega Volkswille; tam je namreč povedano, da so pogovori tekli o „dogodkih, ki so grozili, da obremenijo odnose med Avstrijo in Jugoslavijo“.

Iz navedenega lista povzemamo, da je bilo pri razgovorih „ponovno razloženo“, da so stvari okoli 10. oktobra, protijugoslovanski napisi v dunajskih gostinskih lokalih in predvsem odkritje spomenika na gradu v Gradcu z vsemi vzporednimi pojavi, kot knjiga s protijugoslovansko, revanšistično in nemško-nacionalno vsebino, ki je izšla v Gradcu, „vznemirili javnost v Sloveniji“. Prav tako izvem, da je predsednik koroških sindikatov Suchanek „obžaloval“, da je na Koroškem okoli 10. oktobra prišlo do pojavov, ki so povzročili vznemirjenje v Sloveniji; je pa takoj tudi poudaril, da se s strani sindikatov vse napravi, da bi ohranili dobre odnose med Slovenijo in Koroško. Potem je glede manjšinskih vprašanj izjavil: „Kar zadeva vprašanja manjšine, to ni sindikalni problem, marveč gre tukaj za vprašanja, ki jih izkoriščajo predvsem „šovinisti na obeh straneh“. In je še dodal, da od nemških nacionalistov zahtevano ugotavljanje manjšine odklanjajo tudi sindikati, ker je to ponovitev plebiscita in bi za pripravo bila potrebna propaganda z obeh strani. Končno je bilo pri razgovorih vse tisto, kar se je dogajalo okoli 10. oktobra, prikazano kot „spodrselaj posameznikov ali posameznih skupin, ki bi morda izostali, če bi slovenske organizacije sodelovale pri pripravah“; kar je bilo takrat napisanega, pa je eden izmed sogovornikov označil za „izliv svobode tiska“.

Zdaj je slika teh razgovorov le že nekoliko bolj popolna, celo tako popolna, da naravnost kriči po tem, da si jo ogledamo malo bolj od blizu. Pri tem mislimo v prvi vrsti seveda na tiste stvari, ki nas neposredno zadevajo — to so dogodki okoli 10. oktobra in to so vprašanja manjšine. Tukaj pa je treba z vso odločnostjo povedati jasno besedo na obe strani, na naslova obeh partnerjev pri teh razgovorih.

Ceprav smo na Koroškem v odnosih večinskega naroda do manjšine vajeni že marsikaj in imamo tozadevno res že bogate izkušnje, moramo priznati, da kljub temu vedno spet doživimo kakšno novo presenečenje. Za takšno „novost“ nedvomno gre pri interpretaciji, ki jo je pri razgovorih — po pisanju Volkswille — dal predsednik Suchanek o vprašanjih manjšine, namreč da so to vprašanja, ki jih izkoriščajo predvsem „šovinisti na obeh straneh“. Mislimo, da je taka trditev prav tako zgrešena in neutemeljena, kot je nestvarno in v konkretnem primeru naravnost neodgovorno govoriti o „ekstremistih na obeh straneh“. Tisti, ki je spričo groženj z genocidom prisiljen boriti se za svoj narodni obstoj, je namreč prav tako malo „šovinist“, kot je „ekstremist“ oni, ki opozarja na neizpolnjena določila zakonov, ustave in meddržavnih sporazumov. Zato poigravanje z neko čudno „izravnalno pravičnostjo“ (če s prstom požugam na eno stran, moram s pestjo udariti na drugo) nikakor ni na mestu v vprašanjih, ki so življenjske važnosti

Socialno zavarovanje v minulemu letu

Skupni dohodki vseh ustanov socialnega zavarovanja v Avstriji so lani znašali okroglo 44,7 milijarde šilingov. Od tega je odpadlo 32,4 milijarde ali 72,5 % na prispevke, ki so jih plačevali delodajalci in delojemalci. Prispevki iz javnih sredstev so dosegli 10,9 milijarde ali 24,4 % (n. pr. državni prispevek k pokojninskemu zavarovanju 8.279 milijonov šilingov, k nezgodnemu zavarovanju v kmetijstvu in gozdarstvu 56 milijonov, k bolniškemu zavarovanju kmetov

266 milijonov, povračilo izplačanih stanovanjskih doklad 265 milijonov šilingov itd.). Preostalih 1,4 milijarde šilingov pa so ustanove socialnega zavarovanja prejele iz raznih drugih dohodkov, med katere spadajo n. pr. tudi pristojbine, ki jih morajo zavarovanci plačati za zdravniške recepte.

Izdatki so lani znašali za bolniško zavarovanje 12 milijard, za pokojninsko zavarovanje 30,2 milijarde in za nezgodno zavarovanje 2,1 milijarde, tako da skupno obsegajo okroglo 44,3 milijarde šilingov.

Bolniške blagajne se zdaj že vrsto let borijo z velikimi težavami, ki jih povzroča nenehno naraščanje stroškov, katerih po mnemu strokovnjakov že v doglednem času ne bo več mogoče kriti s tradicionalnimi dohodki bolniških blagajn. Glavno obremenitev pri tem predstavljajo tri vrste izdatkov: izdatki za zdravniško pomoč, ki so v zadnjih desetih letih narasli za 184 odstotkov, izdatki za zdravila, ki so v istem obdobju porasli za 208 odstotkov, in izdatki za oskrbo v bolnišnicah in zdraviliških ustanovah, ki so bili lani celo za 252 odstotkov večji kot leta 1960. Nasprotno pa so dohodki bolniških blagajn v tem obdobju narasli le za 163 odstotkov.

Zato je razumljivo, da se v pristojnih krogih že resno bavijo z vprašanjem, kako doseči moderno obliko socialnega bolniškega zavarovanja, da bi lahko zadostili vsem zahtevam v službi zavarovancev.

Nova vrednost dinarja

Po določitvi nove vrednosti jugoslovanskega dinarja je Narodna banka Jugoslavije objavila tudi novo listo tečajev, ki velja od 24. januarja dalje.

Za 100 avstrijskih šilingov velja zdaj tečaj 57,69 din, za 1 ameriški dolar 15.— din, za 100 zahodnonemških mark 409,84 din, za 100 italijanskih lir 2,40 din, za 100 švicarskih frankov 343,04 din, za 1 angleški funt 36.— din, za 100 francoskih frankov 270,07 din, za 100 švedskih kron 289,95 din, za 100 belgijskih frankov 30.— din, za 100 danskih kron 200.— din, za 50 grških drahem 50.— din, za 100 nizozemskih forintov 414,36 din itd.

PORAST SVETOVNEGA TURIZMA

Po podatkih mednarodne zveze za turistična potovanja je bil svetovni turizem lani izredno razgiban. Čez državne meje je potovalo okrog 167 milijonov ljudi, to je v primerjavi z letom poprej porast za kakih 8 %, medtem ko so se dohodki od turizma povečali za približno 11 % na 17 milijard dolarjev. V zadnjem desetletju pa se je število turistov v mednarodnem prometu podvojilo in dohodki so narasli celo za 250 %. Na podlagi tega razvoja pričakujejo, da bo mednarodni turizem že prihodnje leto zajel več kot 200 milijonov ljudi.

Porast mednarodnega turističnega prometa v letu 1970 je v bistvu nadaljevanje zelo ugodnega razvoja prejšnje sezone, ko se je število turistov povečalo za 10 %, devizni dohodek pa za 12 % v primerjavi z letom 1968. Kakor znano, sta leti 1967 in 1968 pomenili v mednarodnem turizmu leti stagnacije, zadnji dve leti pa sta spet vzbudili upanje gospodarstvenikov in državnikov.

Lanskoletni razvoj mednarodnega turizma pa je pokazal še nenkaj drugega, namreč dejstvo, da se turisti v glavnem ne odločajo več za tradicionalna potovanja. Ne odločajo se več toliko za Azurno obalo in druga znana turistična središča, marveč jih vleče mnogo bolj v Azijo in Afriko. V Afriki se je turistični promet povečal za več kot 15 odstotkov, promet se je povečal tudi v vseh Azijskih državah, Japonska pa je s svetovno razstavo v Osaki dosegla rekordnih 64 % porasta turizma.

Dobri poznavalci svetovnih turističnih gibanj napovedujejo turizmu sijajne čase. Če se bo obdržal sedanji razvoj, bi svetovni turizem že leta 1972 dosegel promet 200 milijonov ljudi; v primeru, da bi prišlo do stagnacije ali celo padca, kot v letih 1968-69, pa bi bilo to število doseženo šele leta 1975. Optimisti menijo, da je spričo dejstva, da se je svetovni gospodarski položaj znatno umiril, treba sprejeti prvo varianto.

za celo narodnostno skupino in ki sodijo med najvažnejše probleme deželne politike.

To spoznanje bi končno moralo prevladati — če že ne v glavah tistih, ki so še vedno zaslepljeni z miselnostjo preteklosti — vsaj na vodilnih mestih na Koroškem; prevladati pa bi moralo predvsem tudi v Sloveniji, ne nazadnje v odnosu matičnega naroda do svoje manjšine v zamejstvu.

V tem pogledu je bila v Sloveniji v zadnjih tednih povedana marsikatera trpka beseda kritike, ki pa je šla — kakor se je pokazalo ob obisku predstavnikov slovenskih sindikatov in njihovih razgovorih v Celovcu — očitno mimo ušes tistih, katerim je bila namenjena. Ali predsednik Kropušek in njegovi tovariši niso ničesar slišali o tem, kako slovenska javnost sodi o „ceni“, ki jo je v zadnjih letih plačevala Slovenija za tako imenovane „dobrososedske odnose“? Ali pa sta v povezavi z lanskoletnim 10. oktobrom skupno izrečena obsodba „ekstremistov na obeh straneh“ in z zgovornim molkom tolerirana redukcija manjšinskega vprašanja na nesprejemljivo tezo o „šovinistih na obeh straneh“ morda že drobiž za nadaljnje plačevanje te „cene“? V tem primeru svetujemo, da se zamislijo ob članku „Iztreznitev“ v Tribuni št. 11/1970 ali ob članku „Idila in resničnost“ v reviji Teorija in praksa št. 12/1970; če pa se jim to zdi preveč mladostno zanesenjaško, se lahko poglabijo v gotovo dovolj „zrela“ mnenja, objavljena o teh vprašanjih v Naših razgledih št. 24/1970 (bolj koristno bi seveda bilo, če bi to napravili že pred obiskom na Koroškem).

Koroški Slovenci smo tudi in še posebno zainteresirani na tem, da med deželo, v kateri živimo, in deželo, v kateri živi naš matični narod, vladajo čim boljši odnosi in čim tesnejši stiki. Za tak razvoj smo se vedno trudili (že tedaj, ko so drugi še postavljali železne zave-

se!) in smo za to doprinesli tudi marsikatero žrtev. Toda pod nobenim pogojem nismo pripravljeni biti „drobiž“, s katerim bi poravnali medsebojne račune, kakor tudi nečemo, da bi našo vlogo mostu kdo razumel tako, da bi po tem mostu hodili in si na hrbtni manjšine prožili roke.

Zato moramo ob srečanju predstavnikov koroških in slovenskih sindikatov povsem jasno povedati, da je vtis, ki ga je tozadevno zapustilo srečanje, naravnost porazen — porazen tako za koroško kakor še posebno za slovensko stran. Vprašujemo zastopnike iz Slovenije: Koga ste imeli v mislih, ko ste v povezavi z lanskoletnim 10. oktobrom obsojali „ekstremiste na obeh straneh“? Kako ste mogli molčati, ko je bilo v zvezi z manjšinskim vprašanjem govora o „šovinistih na obeh straneh“? Ta vprašanja terjajo jasen odgovor, to tembolj, ker je bilo zadržanje slovenskih zastopnikov v koroškem tisku spet enkrat izkoriščeno na način, ki je lahko v škodo tukajšnji slovenski narodnostni skupnosti in sploh ugledu vsega slovenskega naroda.

Če pa je bil — kar se je ob takih priložnostih menda tudi že dogajalo — tokrat spet kdo „okrog prinešen“, potem naj bo vsaj toliko pogumen in samozavesten, da bo to tudi priznal in javno povedal, kdo mu je kaj „podtaknil“. Slepomišenje in nepotrebno upogibanje hrbtenice (ljudski jezik ima za to še mnogo bolj slikovit in primeren izraz) je že v preteklosti povzročilo dovolj škode. Ob nadaljnjem takem zadržanju pa se niti ne bi čudili, če bi zastopnike iz Slovenije v doglednem času vabili tudi na skupno proslavljanje „zmage v nemški noči“ ali celo na odkrivanje spomenikov nacističnim vojniim zločincem in podobnim za svobodno in nedeljeno Koroško „zaslužnim osebam“ — vse seveda v duhu dobrega sosedstva.

POŠIROKEM SVETU

PARIZ. — Prejšnji teden so v Parizu zabeležili vse prej kot razveseljiv „jubilej“ — namreč stoto sejo tako imenovane četverne konference o Vietnamu. Cisto v „jubilejnem“ vzdušju je bil tudi njen potek. Ameriški predstavnik je spet poudaril Nixonovo „mirovno pobudo“ in valil krivdo za odgovornost na nasprotnike. Vodja severnovietnamske delegacije je obratno poudaril, da Nixonu tudi po dveh letih pritiska ni uspelo zloniti vietnamskega odpora. Predsednica delegacije vietnamskega osvobodilnega gibanja inčasne revolucionarne vlade Nguyen Thi Binh pa je resignirano ugotovila: „Pariška konferenca ima danes svojo stoto sejo, ne da bi v dveh letih karkoli prispevala h koncu vojne v Vietnamu, kar je v nasprotju s pričakovanji ljudstev Vietnama, Amerike in sploh sveta.“

LJUBLJANA. — Podpredsednik republiške skupščine SR Slovenije dr. Jože Brilej je izročil bivšemu dolgoletnemu priorju kartuzijanskega samostana Pleterje dr. Leopoldu Edgarju-Lavovu red zasluge za narod z zlato zvezdo, s katerim ga je ob njegovi 90-letnici odlikoval predsednik SFR Jugoslavije Tito za posebne zasluge in dosežene uspehe pri delu, pomembnem za socialistično graditev države. Poleg predstavnikov političnega življenja in cerkve so se slavnosti udeležili tudi nekateri borci, s katerimi je prior dr. Edgar sodeloval med narodnoosvobodilnim bojem, ko je nudil zavetišče partizanom v svojem samostanu.

DUNAJ. — Vodstvo KP Avstrije je pozvalo svoje člane, naj na letošnjih predsedniških volitvah ne glasujejo za ÖVP-jevskega kandidata dr. Waldheima. V tozadevnem sklepu stranke je rečeno, da so avstrijski komunisti na dosedanjih predsedniških volitvah podpirali kandidate SPO ter je odvisno samo od socialistične stranke in njene kandidata, ali bodo to storili tudi letos.

BONN. — Zahodnonemški kancler Willy Brandt je bil v začetku tega tedna na dvodnevni obiski v Franciji, kjer je imel razgovore s predstavnikom francoske republike Pompidoujem in predsednikom francoske vlade Chaban-Delmasom, medtem ko je nemški zunanji minister Scheel razpravljaj s francoskim zunanjim ministrom Schumannom. Predmet razgovorov, ki so sodili v okvir rednih sestankov vodilnih predstavnikov obeh držav, so bili aktualni mednarodni problemi, pa tudi bilateralna vprašanja. Važno mesto so zavzemala vprašanja evropske združitve, kjer med Bonnom in Parizom že vsa leta obstajajo precej različni pogledi. Prav tako pa je bilo govora tudi o berlinskem vprašanju, katerega trenutni zastoj po mnenju obeh državnikov onemogoča nadaljnje korake za normalizacijo odnosov med obema deloma Evrope.

KAMPALA. — V odsotnosti predsednika Milтона Oboteja je bil v afriški državi Ugandi izveden državni udar. Po triurnih bojih v glavnem mestu Kampali in na letališču Entebbeju je oblast prevzela vojska pod vodstvom generalmajorja Amina Dada. Predstavniki njegovega vojaškega režima so razglasili, da so se odločili za vojaški udar zaradi nezdravih razmer in korupcije v vladi, katere politika bi privedla do prelivanja krvi v državi. Dosedanjemu predsedniku Oboteju očitajo, da je s svojo gospodarsko politiko podpiral bogate, medtem ko so revni postajali še revnejši.

CAPE KENNEDY. — V Ameriki so v teku zadnje priprave za izstrelitev vesoljske ladje „Apollo 14“, s katero bodo v nedeljo odleteli trije astronauti na Luno. Poveljnik ladje Shepard je prepričan, da bo ta polet najpomembnejši od vseh dosedanjih. Na Luni naj bi ameriški astronauti izvedli dva „sprehoda“, potem pa se bodo spet vrnili na Zemljo.

MOSKVA. — Sovjetsko lunino vozilo „Lunohod 1“ je izpolnilo program tretjega Luninega dne. Ena od glavnih nalog v tem obdobju je bila „odpeljati“ vozilo nazaj na tisto mesto, kjer je 17. novembra lani pristala vesoljska ladja „Luna 17“ in iztovorila Lunohod 1 na površje Lune. Naloga je izvršeno uspela, zdaj pa ima Lunohod 1 „počitnice“ do 7. februarja, dokler traja Mesečeva noč. Dosedanji manevri Lunohoda 1 dokazujejo, da brzhinno delujejo vsi instrumenti ter da so navigacijski sistem, način navigacije, daljinsko usmerjanje in vodenje vozila uspešno prestali vse dosedanje preizkušnje.

WASHINGTON. — Ameriški demokratski senator George McGovern je pozval Ameriko, naj naveže diplomatske stike z LR Kitajsko ter vlado v Peking prizna za „dejansko kitajsko vlado“. Po njegovem mnenju gre pri sedanji ameriški politiki, ki priznava Cangkajskov režim na Tajvanu, za „čisto blodnjo“. Ameriški „miti in strahovi“ v zvezi s Kitajsko pa po izjavi McGoverna lahko postanejo „najdražje in najnevarnejše neresnice v vsej ameriški javni politiki“.

TUDI V LETOŠNJEM FEBRUARIJU:

Mesec slovenske knjige

Prihodnji mesec se bomo spet spominjali obletnice smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna in ob tej priložnosti — kakor vsako leto — obhajali kulturni praznik slovenskega naroda. V praznovanju tega vseslovenskega praznika se bomo z različnimi prireditvami vključili tudi koroški Slovenci.

Izmed vseh kulturnih dobrin je z imenom Franceta Prešerna najtesneje povezana slovenska beseda — slovenska knjiga. Utrati tej knjigi pot med naše ljudi je torej ena glavnih nalog, ki se nam postavljajo ob vsakoletnem kulturnem prazniku slovenskega naroda. In tej nalogi tudi služi akcija, ki jo že nekaj let tekom meseca februarja izvajata v tesnem sodelovanju naš list in knjigarna „Naša knjiga“ — akcija pod geslom MESEC SLOVENSKE KNJIGE.

Tudi letošnji februar bo MESEC SLOVENSKE KNJIGE, mesec posebno ugodnih priložnosti za nakup slovenskih knjig. V knjigarni „Naša knjiga“ bo spet pripravljena bogata kolekcija najrazličnejših slovenskih knjig: leposlovnih in poljudno-znanstvenih, zabavnih in poučnih, za odrasle in mladino. Naš list pa bo vsak teden sproti (prvič že v današnji številki) objavljati kratke izbore knjig z navedbo cen in tako omogočil, da zainteresirani knjige lahko izbirajo tudi doma in jih potem v knjigarni naročajo po pošti. Še bolj pa se bo seveda izplačal obisk v knjigarni, kjer bo izbira še mnogo bolj pestra.

Ljubitelje slovenske knjige že danes opozarjamo na izredne ugodnosti, ki jih bo spet nudil MESEC SLOVENSKE KNJIGE!

„Parada na ledu“ DUNAJSKA DRSALNA REVIIJA GOSTUJE V CELOVCU

O letošnjem gostovanju Dunajske drsalne revije v Celovcu, kjer bo od 4. do 14. februarja izvajala v mestni hali svoj novi program „Parada na ledu“, smo v našem listu že ponovno poročali. Medtem so bili zastopniki koroškega lista na Dunaju, kjer so si ogledali ta spored. In tako tudi bralcem našega lista lahko posredujemo nekaj podrobnosti o „Paradi na ledu“.

Otvoritvi, pri kateri se z baletom predstavijo še solisti Alena Pokorna, Micha + Milos ter Lara, sledi prvi prizor z naslovom „Papa-galli“. V teh „skicah iz Italije“ nastopajo Michele Colberg, Mona in Peter Szabo, Emmi Puzinger, Fernand Leemans, Lucien Meyer ter „komična dvojica“ Herbert Bobek in Albert Kaye. „Otroci sonca“ je naslov pripovedke o pličjem strahu, v kateri sodelujeta poleg baleta še Alena Augustova in Hugo Dümmler. „Ciganski praznik“ je v „govorici“ baleta izražena romanca iz ciganskega življenja, ki jo opripovedujejo Michele Colberg, Fernand Leemans ter Margret Godfrey-Alain Herminjard. Ljubiteljem prvovrsne komike je namenjena komedija „Poročna noč“, kjer se v pravem pomenu besede „izdivjajo“ Herbert Bobek, Richard Ledwig, Lucien Meyer in Albert Kaye. Prvi

del zaključuje „Parada zvezd“, pri kateri je Emmerich Danzer središče celotnega ansambla.

Tudi drugi del sporeda obsega vrsto privlačnih točk. Najprej nas

MED NOVIMI KNJIGAMI:

Knjiga o pisatelju Francetu Bevku

Že lani smo v našem listu kratko poročali, da je Mladinska knjiga v Ljubljani izdala „Bevkovo knjigo“, ki je bila pravzaprav namenjena za pisateljevo osemdesetletnico, je pa izšla za njegovo smrt. O tej „Bevkovi knjigi“ je vredno povedati malo več, zato jo hočemo tudi našim bralcem nekoliko podrobneje predstaviti.

„Bevkova knjiga“ je v eni izdaji knjiga o pisatelju Francetu Bevku in knjiga z izborom njegovih del. Uredil jo je Bogomil Gerlanc, ki je pri izboru stremel za tem, da bi pisatelja Bevka predstavil v vseh odtentkih njegovega literarnega ustvarjanja. Zato je knjiga razdeljena v več „poglavij“, ki nosijo naslove: Pisatelj o sebi in svojem delu; Naš veliki mladinski pisatelj; Po-vesti iz domačijskih korenin; Znamenja na nebu; Lajajmo, lajajmo, moji otroci; Dozorela je naša pravica. V prvem poglavju pripoveduje Bevk o svoji mladosti, o sebi in svojem delu; v drugem poglavju so objavljene njegove otroške pesmi in najlepša mladinska proza; v naslednjem sledijo značilni odlomki iz Bevkovih romanov in povesti; četrto poglavje obsega odlomke iz Bevkovih zgodovinskih romanov; v petem poglavju je Bevk s svojimi spisi glasnik svojega primorskega ljudstva v boju proti fašističnemu nasilju; v šestem poglavju pa je zbranih nekaj spisov, ki jih je Bevk napisal v partizanih in po osvoboditvi.

drsalna revija popelje v Grčijo, „Pod akropolo“, kjer spoznamo grško folkloro, ki jo skupaj z baletom predstavljajo Alena Augustova, Hugo Dümmler, Emmi Puzinger, Fernand Leemans, Herbert Bobek, Richard Ledwig in Albert Kaye. „Vešče“ so norčava zgodba, v kateri Michele Colberg ter Margret Gomfrey-Alain Herminjard prikazujejo abstraktne in realne stvari. Za veselo medigro s šimpanzoma Jacky in Joe skrbi Lucien Meyer. Potem pa sledi veliki finale z naslovom „Melodije z Dunaja“, vizitka dunajskega baleta na ledu, ko se ob pestrem venčku nesmrtnih dunajskih melodij še enkrat predstavi s svojim obsežnim znanjem Emmerich Danzer in celotni ansambel Dunajske drsalne revije.

O visoki umetniški ravni in vrhunskih športnih dosežkih solistov in o eksaktnih nastopih baleta smo prav tako že pisali, kot smo navajali podatke o razkošni opremljenosti ter o privlačni glasbi in čarobnih svetlobnih efekti. Vsega tega ne bomo ponavljali, saj je v besedi tudi težko zajeti vse tisto enkratno doživetje, ki ga nudi predstava Dunajske drsalne revije. To je treba videti in slišati — doživeti.

In za itako doživetje bo dovolj priložnosti, saj bo imel ansambel med svojim gostovanjem v Celovcu kar 15 predstav, od tega dve popoldanski (v petek 5. februarja in v ponedeljek 8. februarja) posebej za mladino. Popoldanske predstave (ob 14.30 uri) so predvidene za 5.,

Skupnost slovenskih gledališč za razvoj odrske umetnosti na celotnem narodnem prostoru

V prostorih slovenskega Kulturnega doma v Trstu je prejšnji teden zasedal upravni odbor Skupnosti dramskih gledališč Slovenije, ki se je bavil z raznimi vprašanji s posebnim ozirom na prizadevanje za razvoj in napredek gledališke umetnosti na celotnem slovenskem narodnem prostoru.

V tej skupnosti so včlanjena vsa slovenska poklicna dramska gledališča, torej Drama SNG v Ljubljani in Mariboru, ljubljansko Mestno gledališče, Slovensko ljudsko gledališče v Celju, Mladinsko gledališče v Ljubljani, Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici in Slovensko gledališče v Trstu kot edino poklicno gledališče zamejskih Slovencev; kot najnovejši član pa je bilo sprejeto tudi novo nastalo eksperimentalno gledališče „Glej“ v Ljubljani.

Na tržaški seji je upravni odbor Skupnosti dramskih gledališč Slovenije posvetil posebno pozornost seveda tamkajšnjemu Slovenskemu gledališču, ki mu kot edinemu poklicnemu gledališču zamejskih Slovencev pripada še posebno važna vloga. V razpravi o predlogih za koordinirano gledališko delovanje med slovensko narodno skupnostjo v Italiji in Avstriji pa je odbor sprejel sklep, da prihodnjo sejo po predhodnem dogovoru in s sodelovanju z organizacijami koroških Slovencev priredi v Celovcu. Po možnosti naj bi bila ta seja povezana z gostovanjem katerega izmed slovenskih gledališč v Celovcu in je bil odbor opozorjen na dejstvo, da bo tržaško Slovensko gledališče predvidoma letos marca gostovalo v celovškem Mestnem gledališču.

6., 7., 8., 12., 13. in 14. februar, večerne predstave (ob 19.30 uri) pa poleg svečane premiere v četrtek 4. februarja še za 5., 6., 9., 10., 11., 12. in 13. februar. Cena vstopnic je ostala enaka kot lani ter znaša za sedeže od 60 do 90 šilingov, za stojšča pa 25 šilingov. Vstopnice prodajajo vsi poštvalni uradi (ludi v Jugoslaviji), pred posameznimi predstavami pa se bodo dobile se-

veda tudi pri blagajni v mestni hali.

Veliko obiskovalcev pričakujejo letos tudi iz Slovenije (zlasti ker v tej sezoni v Ljubljani ni gostovala ameriška drsalna revija „Holiday on ice“) ter so prireditelji posvetili tozadevni propagandi še posebno pažnjo.

KULTURNE DROBTINE

● Na pobudo Tehniškega muzeja Slovenije in ob sodelovanju Tehniškega muzeja v Pragi je bila v Tehniškem muzeju na Dunaju prirejena mednarodna razstava o življenju in delu znanega avstrijskega iznajditelja slovenskega rodu Josipa Ressa. Razstavo je odprl avstrijski minister za gradnje in tehniko Moser, slavnosti pa sta se udeležila tudi jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Mitja Vošnjak in češkoslovaški poslanik Komarek. Tehniški muzej Slovenije je zastopal Marjan Vidmar, pozdrave rektorja ljubljanske univerze je posredoval dekan strojne fakultete prof. ing. Albert Struna, častno goste pa je po razstavi vodil prof. dr. Vladimir Murko.

● Dne 8. februarja bodo odprli rojstno hišo pisatelja Frana S. Finžgarja kot Finžgarjev spominski muzej. Slovensna otvoritev v Doslavčah bo ob 16. uri popoldne, zvečer pa bo na bližnji Breznici kulturni spored v počastitev Prešernove obletnice. Ob tej priložnosti bodo učencem šole v Zabrznici podelili zlato Finžgarjevo bralno značko, pevski koncert pa bo izvajal mešani zbor z Jesenic.

● V londonski galeriji „Academy“ je trenutno razstava dunajske galerije „Seccession“. Razstavljenih je okoli 600 del, zastopani pa so tudi koroški umetniki Clementschitsch, Boeckl, Kolig in Jungnickel. Razstava ostane odprta do 7. marca ter je deležna izrednega zanimanja, saj dnevno naštejejo skoraj 2000 obiskovalcev.

UKANA PRVA KNJIGA

„Tu posebna vojaška patrolja!“ je zavpil rezko v bavar-skem narečju, malo pomolčal in zelo ostro vprašal: „Kdo tam?“ ter se navidez brezskrbno prestopil.

„Policijska patrolja,“ je odgovoril glas v senci, potem pa je ogromen Nemec stopil iz za vogala in povedil avtomat, naperjen v njegove prsi. Še to je dodal: „Hvala bogu, dobro da nisem streljal.“

Zagledal ga je pred seboj v belem, kako se je okorno prestopal proti njemu. Tudi sam je napravil dva koraka. V rahli svetlobi je zagledal lesk njegovih oči, tako sta si bila blizu.

Grozljivo občutje je zagomazelo v njem. Bliskovito je dvignil puško, rezek pok je predramil razpotje, sam pa se je pognal v obcestni jarek. Nemec je kriknil in zakrilil z rokami kot ptica, ki je pozabila leteti. Potem se je zgrbil in se zgrabil za trebuh. Opoetekel se je in se zrušil na tla sredi ceste. Z nemških strani so svetleči izstrelki prepredli ulico in stekla so zažvenketala. V ta hrup so zarežali kriki zadetega: „Moji otroci, moji otroci! Na pomoč, ranjen sem!“

Primož se je vzel ob orožju. Pomeril je v telo sredi ceste, pa ni pritisnil. Z Vojkom sta ležala v isti črti. Vojko je zakopal obraz v snežena tla. Omamni občutek moči in zmagovalstva ga je zapuščal. Samo to je čakal, da bi zadeti utihnil. Hropenja pa ni bilo konec. Njegovi kriki so mu grebli v dušo kot kremplji roparice. Po Primoževem

predlogu se je splazil nekaj metrov nazaj. Potem je mimo njega zdrdral bobneči rafal. Telo na sredi ceste je poskakovalo, ko so ga cefrale kroglice. Kriki so utihnili. Vojko je potegnil bombo iz za pasu in jo vrgel proti Nemcem. Po eksploziji je zavladal težak molk. Videl je, da se je zadeti Nemec prevalil na hrbet. Veliko truplo je ležalo sredi ceste stegnjeno, popolnoma mirno. Bilo je brezbržno kot poruto drevo. Oblak je odgrnil mesec in svetloba je vrgla sence na obraz, ki je bil spačen od osuplega razočaranja. Ogledal si ga je z začudenim mirom in prepričan je bil, da ga ne bo nikoli pozabil. Ob njem je ležala sredi ceste brzostrelka, ki je ni upal nihče pobrati.

Splazil se je do vogala. Medtem jim je Orlov poslal na pomoč še eno trojko. Po kratkem boju so Nemce pregnali v mesto.

Noč je preplavilo streljanje na mnogih mestih nad reko in železnico. Mitraltjezci so prodrli nad postajo. Tu sta se Primož in Vojko dobro znašla. Pred leti sta se z vlakom vozila v gimnazijo. V soju raket so se pod njima zalesketale tirnice, dolgočasno postajno poslopje, za njim pa reka, most, velika betonska cesta in mesto s tovarnami. Tik ob postaji je bila krpa prostora, kjer so včasih zbijali žogo in se igrali. Tam blizu so se ustavljali avtobusi, ki so vozili v mesto. Spomnila sta se, kako sta skakala zadaj na lestvice in se vsi zimo kot črna polnoka vozila v mesto. Nazadnje ju je na strmem klancu pričakal policaj. Vojko jo je pravočasno popihljal na streho med kovčke, Primož pa se je obotavljal in je zato dobil dve krepki z gumijevko čez zadnjico.

Po tirnicah, tik pod cestnim nadvozom, so ob kret-niškem vozu begale temne postave. Ugibala sta, kdo je spodaj. Ko je streljanje za hip utihnilo, sta spoznala jezni, hripavi dinamitarjev glas. Marko je s svojimi polagal mine.

Oba mitraljezca sta vžgala po postaji, da bi zaščitila minerce, spodaj pa je Marko vpil: „Prižgi mine!“ Potem so zahrumele eksplozije, ki so sledile druga za drugo. Po zraku so kot ponorele žuželke prižvižgali težki kosi razstreljenih tirnic in kamenja. Nehote so pritisnili glave k tlom, globoko sopli in kleli od navdušenja in strahu za lastne glave.

Čez čas se je v grmovju pod njimi oglasilo: „Ne streljajte, vi mladi hudiči, dinamitar gre!“ Nestrpno sta gledala Primož in Vojko v grmovje, kjer je hrstelo, kot bi lomastil medved ali trop divjih svinj. Naposled se je Marko le priirinil skozi grmovje, se zazibal na robu, napravil nekaj korakov naprej, da je bil v zavetju, potem pa se je sesedel v sneg. Za njim so legli v sneg njegovi minerci. Ko je prišel do sape, je najprej vse po vrsti preklel in se hudoval na ves glas: „Prekleta strmina! Jezik mi je visel do pasu in se mi voziljal med nogami in krogla mi! Fantje, kje je požirek? Ustavlja se mi srce.“ Snel je kučmo in se z njo brisal po čelu. Ko so mu povedali, da je začel med abstinentne, jih je proglasil za mlečnozobce in predlagal: „Daj, Vojko, pošlji koga po pijačo, da ne bomo prezebali v snegu, dovolj škode smo napravili Nemcem in zaslužili smo ga požirek!“

Nemci so iz mesta poizkusili napraviti izpad. Na betonski cesti so posvetile luči žarometov. Oklopni avto je hitel na pomoč in bruhal ploho izstrelkov. Za njim pa je čez most prodirala pehota in si pot razsvetljevala z raketa-mi.

„Glej satana! Da me ni tam! Položil bi mino hrošču pod kolo!“ se je pridušal Marko. Primož ga je pomiril, da pelje v zasedo. In res je zabobnela težka strojnica, za njo pa je usekala protitankovska puška, in oklopni avto so objeli plameni. Posadka je planila iz vozila in obležala pobita na cesti. Pri savskem mostu se je oglasil težki top.

Kakor sem se trudil, sem razen ravnatelja izmed njih zasledil le razrednika obeh osmih razredov in dve nadaljnji učni moči. Vem, da so bili štirje od njih na smučarskem tečaju. Toda manjkalo jih je 14! Njim si dovoljujem očitek, da se kot poklicani vzgojitelji svoje vloge do našega narasčaja (in konec konca kovačev naše narodnostne priobdnosti) ne zavedajo, ali pa se je nočejo zavedati. Človek ima vtis, da to mladino ne-

Uspešen začetek režiserskega tečaja

R i n k o l e

Eden izmed navzočih staršev

Ker je tečaj prirejen tako, da so predavanja vsako zase zaključena, ga lahko obišče tudi tisti, ki je prvi del zamudil. Zato priporočamo, da v soboto in nedeljo pridejo v Tinje tudi še drugi zainteresirani, ker bi bilo res škoda, če bi zamudili tako edinstveno priložnost, da razširijo svoje znanje na odrskem področju. Tečaj je namenjen tako režiserjem kot igralcem začetnikom, ki se lahko ob praktičnih primerih naučijo režiserske oziroma igralske veščnosti. Tistim dramskim skupinam, ki bodo pri odrskih delih, ki jih nameravajo uprizoriti, želele posebno strokovno pomoč, bosta SPZ in KKZ posredovali tudi le-to. Vendar bo strokovna pomoč koristila le tistim, ki pridejo na ta tečaj, na katerem se lahko seznanijo z najosnovnejšimi prijemi režije in igranja.

Dragi Bidrihov oče, naj ti bo lahka naša slovenska zemlja, ki si jo tako ljubil. Ženi, otrokom ter vsem sorodnikom pa velja naše iskreno sožalje.

REŽISERSKI TEČAJ

Slovenska prosvetna zveza

PROGRAM 2. DELA TEČAJA

8.00 — 9.30	LITERARNI VEČER (režiserji); predava: Marjan Belina.
	OSNOVE UMETNIŠKE BESEDE (igralci); predava: Niko Goršič.
9.45 — 11.15	PRAKTIČNI SEMINAR — V (režiserji in igralci); pedagoški vodja: Jože Vozny, asistenta: Janez Povše in Marjan Belina.
11.30 — 13.00	PRAKTIČNI SEMINAR — VI (režiserji in igralci); pedagoški vodja: Jože Vozny, asistenta: Janez Povše in Marjan Belina.
14.30 — 16.00	REPERTOARNI POSVET IN ZAKljučNI POGOVOR (režiserji in igralci); vodi: Marjan Belina.

Gradivo seminarja: TEHNIKA REŽIJE (Henrik Nøls), KAPLAN MARTIN
ČEDERMAC (Bovk-Grabnar).
Predavatelji: Marjan Belina (režiser), Niko Goršič (igralac), Janez Povše
(režiser), Jože Vozny (režiser).

Koroško umetnostno društvo

ima za letos velike načrte

Z razstavami bodo pričeli v aprilu. Kot prvo bodo odprli razstavo zveznega urada za spomeniško varstvo, ki bo trajala do začetka maja. Zatem bo letna razstava Umetnostnega društva, na kateri bodo razstavljali tudi nekateri gostje. V juniju bo v Domu umetnikov teden srečanj. Julija bodo odprli kolektivno razstavo likovnih umetnikov Wulza, Holzerja in Glawischniga. Po tej razstavi je predvidena razstava Maximiliana Florianca. Od druge polovice septembra do prve polovice oktobra bo Dom umetnikov prizorišče mednarodne razstave INTART. Ta razstava treh sosednih dežel bo tokrat že drugačij v Celovcu, medtem ko je bi-

Koroško umetnostno društvo pa bo v letošnjem letu pripravilo tudi vrsto drugih prireditev. Med njimi bo kolonija umetnikov v Šmohorju. Šmohor bo tudi gostitelj umetnikov, le-ti pa bodo mestu za gostoljubnost poklonili vsak po eno izmed tam izdelanih umelnin. To obliko pospeševanja likovne umetnosti že več let z uspehom prakticirajo v Furlaniji-Juljski krajini in v Sloveniji. Na kolonijo v Šmohor bodo, kot obe sosednji deželi, povabili po šest umetnikov iz vsake teh dežel — Koroške, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine. Kolonija bo v času od 10. do 24. julija. Poleg tega bo Umetnostno društvo letos priredilo tudi nekaj literarnih večerov in predstav v okviru akcije „Dobri film“. V poletnem času pa predvideva društvo nekaj razstav tudi izven koroškega glavnega mesta.

Ana se je čudila Orlovu. Bil je trd kakor kamen in nobene solze ga niso ganile. Prišla je z njim v hišo, kjer je sredi izbe stal starejši možak z nahrbtnikom na ramenu.

Kje imate moža?" je vprašal.

Vdala se je in mu napolnila nahrbtnik, da so se možu šibile noge, ko ga je zadel na ramena. Orlov je bil prepričan, da bo v tednu dni ali ob prvem velikem pohodu ob vse, kar je odveč. Porazdal bo ali pometal v grmovje, ko bo prvič resno zaropotalo. Odrtgal je moža od žene in ga potisnil po slopnica.

Zakasnili so se. Zbirali so se zadnji in zakasneli. Šli so skozi vas, na robu je gorela hiša, ki jo je porušila nemška

ENTGEGNUNG

Auf Seite 5 Ihrer Zeitung Nr. 47 vom 27. 11. 1970 behaupten Sie unter der Überschrift

PLANMÄSSIGE GERMANISIERUNG

TOPOGRAPHISCHER NAMEN IN KÄRNTEN

Tatsachen die unrichtig sind.

Wir fordern Sie daher im Sinne des § 23 des Pressegesetzes vom 7. 4. 1922, BGBl. 218, in seiner jetzt geltenden Fassung auf, nachstehende Entgegnung auf Ihre Tatsachenmitteilungen ohne Einschaltungen und Weglassungen in der ersten oder zweiten nach ihrem Einlangen erscheinenden Nummer des „Slovenski vestnik“ in dem selben Teil und in der gleichen Schrift wie die Tatsachenmitteilungen zu veröffentlichen:

Sie schreiben: „...Dafür aber gibt es eine stille und gezielte Ausmerzungen slowenischer Bergnamen ganz neuesten Datums, was folgende Ausführungen eindeutig beweisen.“

Da die bisherigen Bezeichnungen seit Jahrhunderten die ausschließlichen Namen waren und keine anderen an ihrer Stelle gebraucht wurden,

ist ihre Abschaffung eindeutiger Art. Die Täter und deren Urheber dürften dem Verlag Freytag-Berndt und Artaria, Wien, da es doch seine Mitarbeiter sind, wohl bekannt sein. Vor einem Jahr nämlich ist im genannten Verlag im Maßstab 1:100.000 eine Landkarte mit dem Titel „Eberndorf — Jauntaler Seengebiet“ erschienen. Diese Landkarte hat eine Reihe von bisher dem Slowenischen entstammenden Bergnamen geändert — die Namen wurden ins Deutsche übersetzt oder neu geschaffen und sind so den Mäkel ihrer slowenischen Herkunft los, ...“

Das ist unrichtig, richtig ist vielmehr, daß die von der Firma Freytag-Berndt und Artaria herausgegebene Landkarte mit dem Titel „Eberndorf — Jauntaler Seengebiet“ nicht ganz neuesten Datums ist, sondern aus dem Jahre 1964 stammt.

Die Karte neuesten Datums dieses Gebietes stammt vielmehr aus dem Jahre 1970, heißt „Kärntner Seen — Saualpe“ und berücksichtigt weitgehend die gewünschte Schreibweise der Bergnamen.

Unrichtig ist ferner, daß die Täter und deren Urheber dem Verlag Freytag-Berndt und Artaria, Wien, da es doch seine Mitarbeiter sind, wohl bekannt sind.

Richtig ist vielmehr, daß die in der genannten Karte „Eberndorf — Jauntaler Seengebiet“ gewählten Bergnamen aus alten Karten, zum Teil aus der amtlichen Karte, stammen, und daher durch die Karte „Eberndorf — Jauntaler Seengebiet“ nicht eine Reihe von bisher dem Slowenischen entstammenden Bergnamen geändert worden sind.

Blick auf die linke untere Ecke der Karte leicht überzeugen können) aus dem Jahre 1964 stammt, haben wir im Jahre 1970 eine neue Karte „Kärntner Seen — Saualpe“, das ist Nr. 23 unserer Wanderkarten, herausgebracht, die Ihren Wünschen in den wesentlichsten Teilen Rechnung trägt.

Es wundert uns, daß Sie auf eine nun bereits sieben Jahre alte Karte zurückgreifen und diese kritisieren, obgleich Ihnen eine ganz neue Karte zur Verfügung steht. Wir dürfen annehmen, daß es sich hier nicht um eine Absicht, sondern lediglich um ein Übersehen handelt.

Dazu kommt noch, daß wir auch die Bergnamen auf der Karte aus dem Jahre 1964 natürlich nicht selbst erfunden haben, sondern daß wir diese Namen einer alten Karte entnahmen. Es ist auch bezeichnend, daß wir seit dem Jahre 1964 keine einzige Richtigeinstellung aus dem gemischtsprachigen Gebiet oder sonstwoher erhielten, so daß uns ihr Angriff nach sieben Jahren auch deshalb besonders wundert.

Nur nebenbei sei gesagt, daß wir für den Fall einer loyalen Richtigeinstellung Ihres Artikels auch vom Artikel 5 der Strafgesetznovelle 29 ebensowenig Gebrauch machen werden als von § 1330 ABGB.

Hochachtungsvoll

Freytag-Berndt u. Artaria KG.
Kartographische Anstalt

KONZENTRACIJA ŽIVILSKE INDUSTRIJE:

Tudi v Avstriji globoko hlajeni obed

Mednarodna velikana živilske industrije — švedski koncern Felix in holandski koncern Unilever — sta s 1. januarjem 1971 tudi na avstrijskem trgu z živili nastopila s ponudbo globoko hlajenih obedov. V ta namen sta se združila v skupno marketing-kampanjo. Avstrijska podružnica švedskega koncerna Felix Austria nastopa v tej kampanji s „Felix Menü Dienst“, avstrijsko podjetje holandskega koncerna Eskimo-Iglo pa z „Iglo Dinner System 2000“. Kot tretji in četrti sta se tej kampanji pridružila podjetje Tirolia z ustreznim programom kuhinjske opreme in podjetje Hilko, ki izdeluje pripravne zavitke za globoko hlajene obede.

V prvi fazi te marketing-kampanje bo s te strani prišlo na trg dnevno med 7000 in 8000 potom globoko hlajenja pripravljenih in konzerviranih obedov, da se uveljavijo v menzah, kantinah, kuhinjah otroških vrtcev in šol, pa tudi v bolnišnicah in ljudskih restavracijah.

Globoko hlajeni obed, ki ga je gospodinja treba samo še primerno segreti, je nadaljnja faza programa globoko hlajenih jedil. Dosedanja izdelki tega programa so se na trgu z živili razmeroma naglo uveljavili. Tako so leta 1969 v Združenih državah Amerike ugotovili, da znaša poraba takih živil že 25 kg na osebo, in to brez globoko hlajene perutnine. Na Švedskem je v istem letu znašala poraba 14 kg, v Veliki Britaniji 6 kg, na Danskem 4 kg, v Švici 3,5 kg, v Zvezni republiki Nemčiji 3,1 kg, v Avstriji pa 2,5 kg povprečno na osebo.

Sedanji program globoko hlajenih obedov sta imenovana koncerna pripravila na mednarodni ravni. Z njim sta se najprej pojavila na švedskem trgu, kjer gre sedaj dnevno v promet že 4 milijone tako konzerviranih obedov. Tudi v Veliki Britaniji in na Holandskem se ta hrana razmeroma naglo uveljavlja. V Zvezni republiki Nemčiji je enako kot v Avstriji prišla na trg šele letos. Po razvoju v prej imenovanih deželah je soditi, da se bo tudi pri nas razmeroma hitro uveljavila.

Felix in Unilever sta ta program skrbno pripravila ne le na tehnološkem področju, marveč tudi na področju raziskovanja trga. Iz zadnjih študij je mogoče povzeti, da se je v deželah zahodne Evrope že leta 1969 15 odstotkov prebivalstva hranilo izven svojega stanovanja. Njegov delež se bo v prihodnjih desetih letih podvojil. S tem bo tradicionalna oskrba s hrano čedalje bolj zgubljala na pomenu.

Prebivalstvo se bo v čedalje večji meri hranilo po menzah in kantinah, po kuhinjah otroških vrtcev in šol ter po ljudskih in samopostrežnih restavracijah. Spričo tega se bo program globoko hlajenih hranil naglo uveljavljajal, posebej še zaradi tega,

- ker zahteva priprava obeda razmeroma malo časa, da postane užiten,
- ker bo cenejši od navadnega obeda in
- ker je izbira med glavnimi jedili tako obsežna, da se bo en in isti obed ponovil le vsakih pet do šest tednov.

Gledano s strani kmetijstva je globoko hlajeni obed nadaljnji primer koncentracije živilske industrije in trgovine. Z njim se bo pot surovin za živila od kmeta do konzumenta še podaljšala. Zbiranje klavnine, zelenjave in drugih potrebnih kmetijskih pridelkov ter njihovo prevažanje do tovrstne industrije živil in od tam preko razdelilne mreže trgovine do konzumentov ne bo povezano le z višjimi stroški, marveč bo postavljalo tudi nove zahteve do kmeta in mreže njegovih organizacij za vnovčenje pridelkov.

Tako gledano je mogoče že danes ugotoviti, da je bila koroško-štajerska odločitev za ustanovitev skupnega kmetijskozadružnega tržnega podjetja pod imenom AGROSSERTA ne le na mestu, marveč zelo potrebna. Pravilna in potrebna pa je z ozirom na ta razvoj tudi združitev kmetov v specializirane proizvodne skupnosti, kajti drugače manjši kmetje ne bodo v stanju obdržati sedanje mesto na trgu s kmetijskimi pridelki.

(bl)

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

granata. Zvedeli so, da se v njej bila ubita mati z otrokom. V velikem gozdu so je kolone združile. Brigada se je pomladila in povečala. Posamezne skupine mobilizirancev so odhajale druga za drugo v varstvu močnih zaščitnic.

Na cesti je dogoreval tovornjak. Ko je kurir prišel do zasede, je poslal Primož nekaj rafalov na kolono, ki je z brzostrelnim topom prodirala iz mesta. Preden so se razporedili, so bili oni že daleč v gozdu.

Ura se je nagnila čez polnoč. Brigada se je vračala v zavetje hribov. Votlo bobnenje topov, ki so tolkli v prazno, je ostalo za njimi in je nazadnje ponehalo. Hodili so neutrudno. Vojko je lovil redke zvezde po nebu. Bil je žalosten. Nemčevih krikov ni mogel pozabiti. Nekaj je bilo v njegovem glasu, kar ga je pretreslo. Ta je umiral drugače kot drugi. Ko so v koritu izgubljene grape počivali in posedli po nahrbtnikih v sneg, se je skozi veje zalesketal mesec. Vojko je priprl oči. Zdelo se mu je, da iz daljave gleda na zemljo, ko potuje po svoji uklenjeni poti nezmojljivo skozi vesolje. V trenutke se zgoščajo tisočletja in razgrinja se zgodovina človeka. Kakor mravlje gomaze ljudje po planetu. Od vekov se ljubijo in plodijo, sovražijo, koljejo in umirajo. Morje krvi zaliva doljne rodove. Oloke ljubezni preplavlja sovraštvo. Ljudje delajo, gradijo, upajo. Potem pa se napadajo in ropajo. Uničevanje nima mej. Kje je napredek? Rafali namesto puščic. Bombe namesto kopij. Trpljenje in smrt pa ostajata. Kakor mravlje se uničujejo med seboj. Kot žuželke in ribe. Slabši so kakor zveri. In odprlo se je vprašanje, ki ga ni mogel rešiti: čemu? Potem je pomislil: tudi ti si se rodil zato, da boš ubijal ali da boš ubit. Primož, Orlov, tragikčno in smešno. V njem se je prebudila misel, ki je ni nikoli zaznal v sebi: osvojeni Nemec se mu je spremenil v človeka. Ubit od njegovega strela in Primoževega rafala je padel v temo pozabljenja. Čudno! Šele pred obličjem ničevosti, ko je težal na tleh

brez moči in že odhajal, ni bil več to, kar je bil. Otresel se je narejene oholosti in se učlovečil. Umiral je s skrito boleščjo, ki je zdrava usta ne bi smela reči: moji otroci. Pozabil je na vsa gesla različnih bogov in političnih malikov in njihovih znakov in mitov. V zadnji minuti življenja je pretrgal verige, s katerimi je bil priklenjen od rojstva do groba. Videl ga je tega otroka Evrope skozi stoletja. Ode! v pisane cape, zdaj zmagovalci ali premagane. Sredi neskončnih poti in bojnih poljan. Izmučen. Lačen. Oropan in slep. Zažrt v nesmisel. Čemu tako dobro kalijo semena zla? Zaman je grebel vase. Nič ni ostalo v njem, razen tesnobe, ki jo je porodilo razmišljanje o človeški neumnosti.

Primož je nedaleč od njega slonel ob drevesu in prav tako gledal v nebo. Vstal je in sedel k prijatelju iz mladih dni. Zazrl se mu je v izpremenjeni obraz in iskal v njem pojasnila na vprašanja, ki so tudi njemu begala mlado dušo, in niso našla odgovora.

„Kaj je s teboj, Vojko?“

„Nič, Primož. Mislim na Nemca.“

„Tudi meni ta krik ne gre iz ušes. Nekaj težkega se mi vzdiguje v želodcu. Pozabil Zadel si ga imenitno, še imenitnejše pa si ga prevaril. Sicer bi on tebe, zato je mnogo boljše, da si ga ti.“

„Otroke je klical. To me je pretreslo.“

„Tudi naši jih kličejo. Tudi moj oče je klical mene. Zdaj smo v spopadu. Mi nismo začeli. Prišli so, ne da bi jih kdo klical. Ubijati in ropati. Zato jih moramo veliko ubiti in ne misliti na to, koga ubiješ. Ubijati hladno, to je pravilo vojne.“

„Meni pa se je utrnula druga misel. Nesmiselno je ubijati. Nesmiselno je začeti vojno. Za vse je dovolj kruha in prostora na zemlji. Čemu se pobijamo med seboj že tisočletja? Čemu?“ je vprašal zamoilko.

„Vojko, tega ti ne oporekam. Toda tega midva ne bova rešila. In najbrž tudi ne naši sinovi, če bomo ostali. Preveč opičjega imamo v sebi in premalo človeškega.“

Po koloni je prišlo povelje: Kolona naprej! Vstali so in se vzpenjali po ozki, v peščeno pobočje zajedeni stezi. Za gozdom so prišli na planjavo, kjer so razpadajoči zidovi črnili v nebo. Vojko pa je mislil: „Težko morijo roke, ki še niso objemale žene. Težko sovraži srce, ki še ni spoznalo ljubezni. Ubijaj, tuli, človek-zver iz davnine! Vojni rogovi trobijo v veter, ki joče po odprtih grobovih in mrtvih očeh, v lobanjah, ki jih raznaša lačna zverjad.“

Zamišljenega je vzdramil nenadni strel. Nedaleč pred njimi, kjer je v koloni jahal namestnik komandanta, je zavrelo. Karel je zanihal in skočil s konja. Iz kolone se je utrgala senca in zdrvela po sneženi planjavi proti grmovju v grapi. V isti sapi je že Primož ležal na robu poti in streljal. Streljali so vsi, ki so videli senco, dokler se ni bežeči prevrnil. Karel, Orlov in nekaj drugih so vdrli za njim. Ta se je v grapi pobral in spet bežal, dokler ga ni Karel ujel in ga pobil na tla s kopitom, ostali pa so ga preresetali s strelji.

Privlekli so ga na pot in ga preiskali. Bil je gestapovec, ki se je, preoblečen v civilno obleko, vrnil med mobilizirance in poizkusil ubiti komandanta. Trije so ga zgrabili in ga odvedli po snegu v gozd, kjer so ga vrgli med skale.

V kolono se je vrnil mir. V vasici pod zasneženim vrhom so se ustavili. Razkropili so se po stajah in polegali z novinci vred. Vojko to noč ni mogel zaspati. V prvem svitu sta s Primožem in še tremi odšla v patroljo. Nekaj sto metrov pod vasjo sta naletela na skupino, ki je vodila v gozdove nekaj zvezanih Nemcev civilistov. Ujeli so jih v predmestju. „Kam jih peljejo?“ je vprašal eden od borcev, ki še ni bil dolgo v hosti. „V trinajsto brigado“ mu je odgovoril Primož. Fant ga je neverno pogledal. Kmalu po-

NOVO OBDOBJE

Tukaj ne bo govora o premoži kot energetskega viru gospodarstva in gospodinjstva. Ob virih, kot se elektrika, nafta in izdelki iz nje ter zemeljski plin, izgublja premož gospodarsko čedalje bolj na pomenu. Njegova poraba po industrijskih deželah stagnira, medtem ko povpraševanje za elektriko, nafto in zemeljskim plinom naglo narašča. Hkrati naraščajo tudi uvoz, izvoz in tranzit teh energetskih virov.

Širom Evrope postavlja ta razvoj pomorsko in rečno plovbo, železnico in cestno omrežje ter vode za elektriko, nafto in zemeljski plin pred zahtevo po povečanju zmogljivosti. Posega pa tudi v vprašanje rabe zemljišč in prometa z njimi. Podjetja, ki imajo na skrbi proizvodnjo in predelavo sodobnih energetskih virov ter oskrbo gospodarstva in prebivalstva z njimi, potrebujejo zemljišča za gradnjo elektrarn, rafinerij, petrokemične industrije, elektro-, nafto-, in plinovodov ter črpalke in omrežja za razdeljevanje teh virov energije.

V Avstriji smo zadnja leta na vseh področjih pričali sila dinamičnemu razvoju. Posebno dinamičen je ta razvoj na Koroškem. V evropski blagovni menjavi in turizmu igrata Avstrija in Koroška že od nekdaj pomembno vlogo, zadnja leta pa postaja tudi pomembno vozlišče uvoza, izvoza in tranzita sodobnih energetskih virov.

V OSKRBI AVSTRIJE Z ENERGETSKIMI VIRI

V četrtek 20. avgusta 1970 je v tržaškem pristanišču pristal tanker „Marlena“ s 25.000 tonami nafte iz Libije, ki je bila namenjena za rafinerijo v Schwechatu pri Dunaju. To je bila prva nafta, ki je stekla po naftovodu Jadran—Dunaj (AWP). Čez osem dni je prišla v rafinerijo Schwechat.

S tem se je začelo novo obdobje v oskrbi Avstrije z energetskimi viri. Novo obdobje zlasti zaradi tega, ker se je Avstrija lani pridružila tudi gradnji plinovoda iz Bratislave v Italijo, o kateri sta se jeseni 1969 sporazumeli Sovjetska zveza in Italija. Ta plinovod bo predvidoma dograjen leta 1973 in se bodo po njem tudi avstrijska mesta in industrijski centri oskrbovali z zemeljskim plinom.

Isto leto bo dograjen obsežen plinovod, ki bo z zemeljskim plinom oskrboval območje avstrijsko-nemško-švicarske tromeje in ki bo vsak čas lahko podaljšan do mest in industrijskih entrov zahodne Avstrije in Švice.

Letos bo minilo pet let, od kar je pod zemljo stekla prva nafta skozi Avstrijo. Leta 1966 je bil dograjen transalpski naftovod (TAL) med Trstom in Ingolstadt, enim glavnih vozlišč evropskega prometa z nafto in izdelki iz nje. Ta naftovod je 465 km dolg in ima letno zmogljivost 54 milijonov ton. V njegovih ceveh s 102 cm premera se stalno nahaja 360 tisoč kubičnih metrov nafte. Ena tretjina dolžine tega naftovoda teče po Avstriji skozi Koroško in Tirolsko. Ob vstopu naftovoda TAL na Koroško se je pri Würmlachu v Ziljski dolini od njega odcepil prej omenjeni AWP naftovod za oskrbo vzhodne Avstrije.

Skozi Avstrijo pa je speljan še nadaljnji naftovod. To je naftovod CEL med Genovo in Ingolstadt, ki je speljan po dolini Rene vzdolž avstrijsko-švicarske meje. Kdaj bo tu nastala rafinerija mineralnih olj, je samo vprašanje časa. Isto velja tudi glede tega, kdaj bo od TAL-naftovoda speljani odcep do Braunau ob Innu podaljšan v osrčje avstrijske industrije v trikotu Linz-Wels-Steyr na Zgornjem Avstrijskem.

Avstrija torej igra v uvozu, izvozu in tranzitu energetskih virov čedalje pomembnejšo vlogo. Ta vloga je toliko večja, ker postaja tudi čedalje pomembnejši izvoznik električne energije. Leta 1960 je proizvodnja električne energije znašala 16 milijard kilovatnih ur (kWh), izvozni višek pa 2 milijardi kWh. V zadnjih desetih letih se je proizvodnja povečala za 86 odstotkov na blizu 30 milijard kWh,

medtem ko je izvoz narasel za 160 odstotkov na 5,3 milijarde kWh. Istočasno se je lastna poraba električne energije povečala za 75 odstotkov na 24,6 milijarde kWh.

Medtem ko Avstrija električno energijo izvaža, mora nafto in zemeljski plin v čedalje večji meri uvažati. Leta 1969 je potrebovala 8 milijonov ton nafte in lani 9 milijonov ton, leta 1975 je bo potrebovala 16 milijonov ton. Avstrijski naftni vrelci so dali zadnja leta le 2,7 milijona ton nafte in je tudi v prihodnje ne bodo dajali več.

Podobno šibka je avstrijska proizvodnja zemeljskega plina. Zadnja leta se je gibala pri eni milijardi kubičnih metrov, potrebe pa so že leta 1969 narasle na več kot dve milijardi kubičnih metrov in so se lani povečale na okroglo 3 milijarde. Ker se bodo v prihodnje še naprej večale, je razumljivo, da ima avstrijsko gospodarstvo in zlasti industrija velik interes na tem, da dobi potrebne količine zemeljskega plina iz italijanskega plinovoda, katerega trasa bo tekla vzdolž trase AWP-plinovoda, torej od Bratislave skozi Gradišcanško, Štajersko in Koroško do Trbiža.

S kakšnimi investicijami bo povezana oskrba Avstrije s plinom iz tega plinovoda, zaen-

krat še ni znano. Pač pa je znano, da bo v tem desetletju vložila pomembna sredstva za izgradnjo svojega elektrogospodarstva in za zagotovitev oskrbe z nafto in izdelki iz nje. Avstrijsko elektrogospodarstvo bo v prihodnjih desetih letih investiralo okoli 60 milijard šilingov; s tem bo proizvodnjo in ponudbo električne energije od sedanjih 30 milijard kilovatnih ur povečalo na 40 milijard kWh. Zelo obsežne so tudi investicije na področju industrije mineralnih olj. Do leta 1973 bo v ta namen investiranih 1,3 milijarde šilingov. S temi investicijami hočejo zmogljivost rafinerije v Schwechatu povečati na 12 milijonov ton nafte letno, izgraditi naprave za pridobivanje naftnih derivatov in povečati proizvodni program petrokemične industrije. Istočasno namestijo v Lannachu (južno od Gradca) zgraditi nadaljnjo rafinerijo za letno zmogljivostjo 2,3 milijona ton. Najpoznejše leta 1975 pa bo treba misliti na gradnjo drugega naftovoda v Avstrijo, kajti zmogljivost sedanjega, ki ima le cevi s 46 cm premera, bo že v kratkem izčrpana.

Elektrogospodarstvo v Avstriji je podpravljen, prav tako tudi pridobivanje mineralnih olj. Toda med njima je bistvena razlika. Medtem ko se v pridobivanje električne energije domači in inozemski privatni kapital ne vrti, je na področju oskrbe z mineralnimi olji že od vsega začetka prisoten v obliki mednarodnih petrolejskih družb, kot so Shell, Mobil, BP, Esso, CFP (Total) in ENI (Agip).

Te družbe so skupno z državno Upravo mineralnih olj (ÖMV) zgradile AWP-naftovod. V ta namen so se združile v akcijsko družbo, v kateri odpade 51 odstotkov akcij na ÖMV, 27 odstotkov na Shell in Mobil, preostalih 22 odstotkov pa na druge mednarodne petrolejske družbe. Temu odgovarjajoč je tudi njihov delež na nafti, ki priteče po AWP v Schwechat. Rafinerija v Schwechatu je last ÖMV, ki se je z imenovanimi petrolejskimi družbami sporazumela, da bo tudi za nje predelovala nafto v finalne izdelke.

Poleg tega je ÖMV uspelo, da si je priborila položaj edinega partnerja v Avstriji, katerega Sovjetska zveza dobavlja nafto in tudi zemeljski plin. S tem je ÖMV močno utrdila svoj položaj na trgu mineralnih olj. Iz Sovjetske zveze smo lani dobili 950.000 ton nafte, iz Libije 300.000 ton, iz Sirije 110.000 ton, iz Alžirije 100.000 ton in iz Jugoslavije 90.000 ton. Poleg tega je ÖMV lani uvozila še 1,5 milijona ton polfabrikatov iz nafte. V prihodnje

Današnji naftovodi v zahodni Evropi

Doslej je bilo v zahodni Evropi zgrajenih šest naftovodov. To so:

- AWP** — Adria-Wien-Pipeline, ki je pravzaprav odcep naftovoda TAL ter sega od Würmlacha na Koroškem do Schwechata pri Dunaju.
- CEL** — Central European Line, vodi od Genove do Ingolstadta ter ima odcep tudi do Ženeve.
- NWO** — Nord-West Ölleitung, to je severozahodni nemški naftovod
- RDO** — Rhein-Donau Ölleitung, povezuje naftovode v Zahodni Nemčiji
- RRP** — Rotterdam-Rhein Pipeline, povezuje Nizozemsko in Zahodno Nemčijo
- TAL** — Transalpine Pipeline, sega od Trsta do Ingolstadta, odcep pa je AWP do Dunaja.
- SEPL** — South European Pipeline, južnoevropski naftovod, ki povezuje Francijo z zahodoevropskim omrežjem

bo zlasti povečala oskrbo z nafto iz Libije in Alžirije, in sicer od skupno 400.000 na 800.000 ton. Povečanje dobav nafte iz teh dežel je povezano s sklepom, da ÖMV od letos naprej po Donavi ne bo transportirala nobene nafte več, marveč le še polfabrikate in finalne izdelke iz nje. Nafta bo v Avstrijo pritekala zgolj po AWP-naftovodu.

Pa pregled nazorno prikazuje vlogo, ki jo začela igrati Avstrija, v uvozu, izvozu in tranzitu sodobnih energetskih virov. Kakor so elektrovodi v zadnjem desetletju razbremenili železnico in cesto transporta premož, tako bodo v sedmem desetletju našega stoletja nafto- in plinovodi pomagali, da ceste in železnice ne bodo blokirane s transporti nafte in utekočinjenega zemeljskega plina. Kaj vse to v našem hitrem tempu življenja gospodarsko pomeni, lahko spoznamo na primeru AWP-naftovoda, po katerem lahko steče letno 10 milijonov ton nafte. Če bi morali to nafto prevažati s kamioni po cesti, bi moral v Schwechat vsakih 43 sekund pripeljati kamion 20 ton nafte, in to skozi 250 dni na leto. Če pa bi to količino nafte hoteli transportirati po železnici, bi bilo to skupno 500.000 vagonov pa 20 ton ali 5 vlakov z dolžino Dunaj—Frankfurt/Main. Tako gledano gradnja AWP s 444 km dolžine in s stroški v višini 1,6 milijarde šilingov ni bila le upravičena, marveč naravnost potrebna.

Evropsko omrežje nafto- in plinovodov je šele na začetku svojega razvoja. Graditi smo ga začeli sto let za prvimi naftovodi v Ameriki. Sprito naraščajočega povpraševanja za mineralnimi olji in zemeljskim plini pa je precej gotovo, da se bo v prihodnjem desetletju močno razširilo. Isto lahko rečemo za elektrarne in za elektrovode.

Blaž Singer

Drobne zanimivosti

- Najdaljši jakleni obok na svetu ima most, ki spaja newyorško predmestje Bayonne z otokom Staten Island: dolg je 502,22 m in s tem je za 44 cm daljši od oboka znamenitega mostu v Sydneyu.
- Tudi v starom Rimu so poznali modne revije. Najspretnejši krojaški mojstri so razkazovali obleke po najnovejši modi rimskim matronam. Manekenke so bile ljubke orientalske sužnje.
- Ko so leta 1896 odkrili na Aljaski ležišča zlata in je zajela vso Ameriko zlata mrzlica, je v nekaj mesecih odpotovalo na visoki sever več kot sto tisoč pustolovcev, ki so hoteli naglo obogatiti.
- V New Yorku je uradno še vedno v veljavi zakon, po katerem lahko zaprejo vsakogar, ki vidi na mestnih ulicah mrčes, pa ga ne pohodi.
- Eden najbolj znamenitih boksarskih dvobojev se je odigral leta 1891 v San Franciscu. Spoprijela sta se Avstralec P. Jackson in domačin J. Corbett. Po 61 rundah so sodniki razglasili srečanje za neodločeno.
- Ko je neki zidar leta 1752 dokončal zid okoli pokopališča v Williamsburgu (Amerika), se je zdelo njegovo delo občinskim moštem tako slabo opravljeno, da mu ga niso hoteli plačati. Toda zid še danes, po več kot 200 letih, trdno stoji.

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

tem so zaslišali strele. „Vidiš, kako gre to enostavno in naglo,“ je dejal Primož. „O, da,“ je odvrnil Vojko, ki je vedel, da so likvidirali peto kolono in kulturbundovce.

Čez pol ure so pod seboj zagledali v gosjem redu razvrščeno nemško kolono na smučeh. Šla je po sledovih brigade. Vlegli so se in jih napadli.

2

Korpus je mobiliziral vso zimo. Noč za nočjo so se kolone spuščale s hribov, lajanje psov ni utihnilo, povsod so bile sence, nemir, detonacije in streljanje. Vojna je divjala povsod, v gozdovih in mestih, podnevi in ponoči. Brigade so udarjale zdaj tu zdaj tam. Polnile so se z novinci in borbeni duh ljudstva se je širil kakor požar v stepi.

Neke deževne noči se je brigada proti jutru vračala iz naselij ob progi. Borci so bili na nogah že od prejšnjega dne. Utrujenost jim je ležala v mišice in bili so zaspani. Znašli so se pred mostom čez majhno rečico sredi doline. V gozdu je bilo temno kakor v rogu in možje so ves čas zadevali drug ob drugega. Zveza je bila večkrat pretrgana. Zato so napredovali počasi, venomer so čakali na skupine, ki so zaostajale. Posebno novinci so največkrat pretrgali zvezo. Niso bili vajeni noči in ne pohodov. Šele ko so se bližali dolini, so s težavo uredili kolono. Ker so bili na pobočju dobra tarča topovom iz postojanke, ki se je prikazala v medli svetlobi, so komandirji priganjali, spodbujali in kletli. Psi v zaselku so lajali, da bi zbudili mrličje, ne le nemških žandarjev. Napredovanje kolone je ovirala tudi živina, ki so jo za bolnice in enote na osvobojenem ozemlju nabrali po dolini.

„Če je zaseda ob mostu, bo hudič,“ je dejal Orlov Svarunu, komandantu brigade. Ta mu je odvrnil: „Upam,

da jih ne bo, ker gremo s prevelikim hrupom, preveč nas je, da bi nas upali napasti.“

Orlov se je smejal tej posrečeni domislici, Svarun pa je vseeno odredil, da bodo tri bojne skupine razbile zasedo ob mostu. Zato se je kolona, preden se je spustila v dolino, ustavila. Oviral jih je tudi plaz, ki je zasul pot, da se je živini globoko vdiral. Borci so spravljali živali naprej s silo, jo kletli, psovali in tepli. Na tliščino ni nihče mislil. Celo nekaj raket, ki so v naselju žvignile v nebo, ni prav nič zaleglo. Ko so bili na najnevarnejšem mestu, je zaričala mola z visokim, presunljivim glasom. Za njo so začele po vsej koloni mukati krave, borci pa vpiti in kleti na ves glas. Z neba se je vili dež in Orlov je dejal, da je zdaj vse na kupu, kar jih sploh lahko doleti na pohodu. Prav nič ni bilo čudno, da ob mostiču čez reko ni bilo zasede, kot je predvideval Svarun. Bojne skupine so ugovarile, da so Nemci bili v zasedi in so pobegnili, ko so se začele oglašati krave. Šli so čez most. Orlov je prisluhnil ropotu konjskih kopit po trhljih mostnicah. Pod njimi je v temi žumela narasla kalna reka. Za njim je prišel Karel in ga lopnil po ramenu. „No, Orlov, prižgi čik, ker si s kravami preplašil Nemce!“

Prekoračili so dolino in se povzpeli v Skofjeloško hribovje. Veter je hrumel po drevju in dež je neusmiljeno pral. Šli so počasi naprej, ker so morali vse pogostje počivati. Takoj ko so luči postojanke potonile med drevjem in ko je neposredna nevarnost minila, so postali brezbržni in popadla jih je utrujenost. Pot je bila strma in blatna. Čofotali so po sneženi čobodri in ni bilo čevljev v koloni, ki bi jih nosile suhe noge. V gozdu je curelo z neba in drevja. Bilo je temno kot v rogu, zato so ležali po polževo. Na nekaterih mestih so se celo držali za roke, nekateri pa celo kravam in mulam za repe, da ne bi pretrgali zveze, ker je prišlo po koloni povelje, da bo ustreljen, kdor bo pretrgal zvezo.

Tudi Primož se je držal za rep težkega vola, ki ga je vodil Vojko. Žival je stopala dostojanstveno in varno. Brez posebnega truda je vlekla navkreber zaspanega mitraljeza, z isto potrpežljivostjo kot včasih plug in druga težka bremena. Primož se je predal razkošju volovskega repa in zaprl oči. Dremal je in sanjari, noge pa so se same premikale. Grenkoba, ki se je nabirala v ustih, je preganjal z žvečenjem krljev. Včasih je na široko odprl usta in pustil, da mu jih je zalil dež. Že nekaj noči zapored so bili na nogah in navadil se je dremati stoji. Tako so delali tudi drugi, dokler ni eden od premikajočih se sanjačev zgrešil prednika in sirmoglavil čez skale med drevje. Počivali so na nahrbtnikih, naslonjeni ob drevje in zaspali v trenutku, ko so sedli. Od vse kolone so bili budni samo dežurni in komandirji. Ko je prišlo povelje „naprej“, so drugi drugoga zbudili, potem pa so spel brezčutno hodili skozi temo, ki je na vzhodu bledela. Novinci so kar naprej spraševali, kdaj se bodo ustavili, kdaj bo počitek, kam gredo. Starjši partizani pa so jim odgovarjali prizanesljivo, kot učitelji šolarjem, da se bodo ustavili morda čez eno uro ali dve.

Tema je začela bledeti tudi med drevjem. Jutro je surov čas, ko spanec najbolj mori človeka. Primoža je prebudil Orlov, ki je prišel ob koloni in psoval na ves glas, ker so pretrgali zvezo. Za njim je z drobnimi koraki hitela Ana, zavila v nemško šotarsko krilo. „Kol senco mu sledi,“ je z bridkostjo v srcu pomislil Primož, ko sta izginila med drevjem. Jeza se mu je pretakala v zavist in žalost. Sum, da je nemška agentka, je tudi pri njem počasi kopnel. Verdel je, da jo opazujejo. Da je Gorazd zadolžil tudi Vojko zanj. Vojko mu je vsak dan razlagal, kaj je opazil pri njej, toda ugotovila sta, da ni nič sumljivega. Čim bolj pa so sumi plahneli, tem večja praznosta mu je legla na dušo. (Dalje v prihodnji številki)

past za samce

„Neverjetno“, je mrmrala Klara. Ni in ni ji šlo v glavo, da jo Bernd vara. In to človek, ki mu je tako brezmejno zaupala. Mar ni storila vsega, samo da bi ohranila njegovo ljubezen?

Z mešanico ogorčenja in žalosti je strmela v pismo, ki ga je našla v žepu Berndovega plašča.

Bilo je ljubezensko pismo. Vsaka njegova vrstica je dihala intimnost, ki je vladala med Berndom in dekletem, ki je pismo napisalo. Neka Karen...

Počasi jo je vznemirjenje zapustilo in spet je lahko trezno razmišljala. Zavedala se je, kako ljubi Berndu... Spet ga bo osvojila.

Zadnjih pet let je vsako noč prespala v Berndovem stanovanju. Skupaj sta zajtrkovala, pripravila mu je sendvič za malico ter se potem s poljubom poslovila od njega kot vsa ljubeča in iskrena žena.

Sicer jih je štela že 35, vendar je bila še vedno izredno privlačna ženska, za katero so se moški radi obračali. Z nekakšnim otožnim ponosom je pomislila, da se lahko meri z vsako precej mlajšo tekmico.

Nemir se je je znova začel polastiti, ko se je začela pripravljati na sestanek z Berndom. Nalila si je dvojni konjak in ga izpila v enem požirku. Alkohol je učinkoval. Vračal ji je omajani optimizem.

Zaslišala je zvonec. Srknila je še en požirek in stekla v predsobo odpret Berndu.

„Točen si kot vedno“, je dejala.

„In ti lepa kot še nikoli.“

Bernd je rezerviral mizo pri „Kampinskem“. V taksiju je vzel Klarino roko v svojo ter jo nežno poljuboval.

„Hudo molčeca si danes. Je kaj narobe s teboj?“

Nasmehnila se je.

„Ti molčeca ženske niso všeč?“

Zdaj se je nasmehnil Bernd. Očitno nič ne sumi. Klara je sklenila, da bo previdna. Po večerji je Bernd naročil šampanjec. Klara je pila malce več kot običajno in Berndu je to zabavalo.

„Glej, da se ga ne nalezesh!“ ji je dejal v šali.

„Mar nimava razloga za proslavljanje? Pet let ni mačji kašelj!“

„Prav imaš, pet let res ni malo, in bila sva zelo srečna.“

Barva njegovega glasu je v njej zbudila sum, ki se je spremenil v ledeno grozo.

„Bila sva srečna? Mar to ne zveni kot preteklost?“

„Moram ti nekaj priznati, Klara,“ je dejal. „Nisem ti hotel prizadejati bolečine. Po vsem, kar je bilo med nama, menim, da ti moram...“

Bernd je utihnil, kot da bi iskal

primerne besede. Klari se je podiral svet.

„Ne reci mi ničesar,“ mu je prosi-

če rekla. „Ali pa morda pozneje. Tudi jaz ti moram nekaj zaupati...“

Vznemirjeno jo je pogledal.

„Zveni nekam svečano.“

„Zelo resno je. Nikar ne misli, da sem najino ljubezen jemala kot lah-

komiselno igro. Zares sem verjela, da brez tebe ne morem živeti. Toda so stvari, ki jih ni mogoče predvidevati...“

Prekinil jo je ves zmeden:

„Ničesar ne razumem!“

„Zaljubila sem se.“

„Zaljubila?!“

Z obraza mu je brala, da ji ne verjame.

„Kakšna šala je pa spet to?“

„Ni mi do šal,“ je pridružno de-

jala. „Zadeva je vse preveč resna. Verjemi, Bernd, skušala sem potla-

čiti lastne občutke. Toda zaman.“

Berndove dlani so se stisnile v pesti. Prebledel je.

„Kdo je to?“

„Ne poznaš ga. Izreden fant.“

„Fant?“

„Da, zelo mlad je še. Gotovo je

deset let mlajši od tebe.“

Bernd se je počutil, kot da ga je zadela strela. Klari se je zasmilil. Ka-

če se je drugače zasukalo.“

„Oprostim naj ti? Varala si me, in zdaj naj ti oprostim!“ Besno jo je pograbil za roko. Njegovi prsti so se tako močno oklenili njenih členkov, da je skoraj zakričala od bolečine.

„Pusti me,“ je siknila. Vstala je in pograbila torbico. Bernd jo je prese-

nečen opazoval.

„Kam greš?“

„Pozdravljen, Bernd. In hvala ti za pet lepih let, ki jih nikoli ne bom pozabila.“

„Kaj naj to pomeni?“

Bernd jo je skušal zadržati, Klara pa se je zasukala na petah in se s samozavestnimi koraki napotila proti vratom... Vrtar v zeleni livreji ji je pridržal vrata. Za trenutek se je ustavila. Bila je neodločna. Potem je samogibno krenila naprej.

Po nekaj trenutkih je za seboj zaslišala korake. Stopila je hitreje, da bi se otresla nezaželenega spremljevalca. Zdaj ne bi prenesla, da bi jo nagovoril neznan človek.

Koraki so bili vedno hitrejši in vse bližji. Potem je zaslišala znani glas:

„Te lahko spremim domov?“

Prijel jo je za ramo in prisilil, da se je ustavila... Bernd!... je pomislila, imej usmiljenje z menoj, dolgo se ne bom mogla več pretvarjati... Gledala je mimo njega v prazno.

„Pozabil sem te nekaj vprašati,“ se je opravičeval. „Nekaj izredno važnega. Koliko ti pomeni tisti človek... tisti fant?“

Stala sta pod ulično svetilko.

„Kaj mi pomeni?“ je izdabila Klara.

„Ali se ga držiš samo zato, ker se hoče poročiti s teboj. Saj sem se tudi jaz hotel. In to kmalu. Lahko kar jutri. Takoj ko zbereva dokumente. Saj mi nisi pustila...“

„Si mi morda to hotel povedati pri „Kampinskem“?“

„Seveda, Klara.“

„Kaj pa Karen?“ je vprašala.

Bernd jo je užaljeno pogledal.

„Kaj pa ti veš o njej?“

Dovolj ji je bilo komedije. Dovolj igranja pametne in zbrane samozavestne ženske.

„Vse,“ je dejala kljubovalno.

„Prekinil sem z njo. Ničesar mi ni pomenila... Morda pa... saj sem prav ob njej spoznal, kaj mi pomeniš ti.“

Dotaknil se je je z rokami. „Prosim te, draga, ne prenašli se! Mar ne moreš pozabiti tistega človeka?“

Klara je čutila, da jo duši v grlu. Začela se je histerično smejeti. Zajec-ljala je:

„Ne morem se mu odreči,“ je šepetala, „ker... ga nikoli sploh bilo ni.“

„Kaaaj praviš?“

Bernd jo je nezaupljivo pogledal. Potem pa jo je vzel v naročje in se začel vrteti po pločniku z njo vred.

„Jaz pa sem ti vse verjel,“ je vzkliznil. „Verjel! Kakšen tepec sem bil!“

Trajalo je nekaj časa, da je Klara spet začutila tla pod nogami.

„Saj nisem bila jaz nič pametnejša,“ je priznala.

HELMUT ISEL

DOMISLICE

● Beseda ne pove — srcu se razodene, kar je lepo.

● Ni še bilo takšne modrosti, ki bi mogla pregnati norost s sveta.

● Edino pravi junak je tisti, ki vse življenje skriva svoje junaštvo.

ko zlahka je prestregla njegov udarec. Dobil je, kar je zaslužil. Premagala ga je z njegovim lastnim orožjem.

„Kmalu se bova poročila,“ je dejala.

„Prevarala si me torej?“ je dejal Bernd po krajšem molku.

Pogledala mu je naravnost v oči:

„Mar je to važno?“

„Ti pripadaš meni!“

„Noben človek ne pripada nikomu. Skraja sem na vse gledala kot na nepomemben doživljaj, ki ga bom kmalu pozabila. Oprosti mi, Bernd,

DRAGO KOKETIRANJE

Človek ni nikoli dovolj previden. Posebno ne, kadar potuje po širnem svetu. To je dojel tudi naš prijatelj Hans Petermann, ki je sicer izredno pogumen in uspešen, kar sta odlikali mladih moških. Začel se je pogovarjati z neko mlado damo in takoj je vprašal:

— Kdaj se lahko vidiva, gospodična?

Mlada žena je odkimala in precej suho rekla:

— Nisem gospodična.

— Škoda. Mar ste že poročeni?

— Da.

— Kaj pa vaš mož?

— Ostal je doma. Sama sem tukaj.

Hans Petermann je mislil, da so se stvari obrnile njemu v prid.

— Torej bi lahko...

Mlada žena je naredila resen obraz.

— Ne. Ne bi mogla. Prvič, ne počenjam takšnih stvari, in drugič, v hotelu vsi vedo, da sem tukaj brez moža. Kar bi rekli ljudje, če bi...

— Ljudje bi lahko mislili, da sem jaz vaš mož, ki vas je prišel nenadoma obiskat.

Mlada žena se je zamislila.

— V vsakem primeru, mladi mož, vi ste izredno iznajdljivi.

— To mi vsi pravijo. Pomeni, da sva se sporazumela?

Žena se je skrivnostno nasmehnila in odkimala.

— Nemogoče. To je popolnoma nemogoče. No, pa tudi nemogoče postane lahko kdaj mogoče. Hans Petermann je čez tri ure stopil s svojim kovčkom v hotel, v katerem je Irena živela že tri tedne, in vprašal:

— Ali je moja žena rezervirala sobo za me?

— Da, v drugem nadstropju, številka 313.

— Hvala.

Ves zadovoljen je Petermann stopil v svojo sobo, se skopal in se preoblekel ter se čez nekaj časa prikazal v hotelski restavraciji. Obraz mu je radostno žarel od pričakovanja. Bil je upravičeno ponosen zaradi izredne zmage nad ženskim srcem.

Pristopil je natakark.

— Hotel bi večerjali s svojo ženo na terasi, — je rekel Petermann, — je to mogoče?

— Žal ni mogoče.

— Zakaj? Mar ni prostora?

— Pa, prostor bi se še nekako našel... toda gospa je pred pol ure odpotovala...

— Odpotovala?

Petermann je čutil, kako ga po hrbtu spreletavajo mravljinici.

— Odpotovala, — je ponovil natakark.

— Ali mi je pustila vsaj kakšno sporočilo?

— Da. Pustila je v hotelu račun za tri tedne. In rekla mi je: „Izročite ta račun mojemu možu, ko bo prišel. On ga bo plačal...“

MESEC

slovenske knjige

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 2.-

- Davorin Ravljen: **TULIPAN**, 120 str., br.
- Josip Daneš-Gradiš: **ZA VOZOM BOGINJE TALIE**, 112 str. il., br.
- A. J. Cronin: **OD JUTRA DO VEČERA**, 112 str., br.
- Andre Lichtenberger: **MOJ MALI HLAČEK**, 128 str., br.
- Weiser-Pucelj: **VATOMIKA**, zadnji poglavar Delavarov, 64 str., il., br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 4.-

- Lojze Zupanc: **MLINI STOJE**, 244 str., br.
- Alba de Cespedes: **NAZAJ NI POTI**, 328 str., br.
- Jens P. Jacobsen: **MARIJA GRUBBEJEVA**, 340 str., br.
- Pearl S. Buck: **VZHOD IN ZAPAD**, 256 str., br.
- H. P. Jacobsen: **BORBA Z BOGOVI**, 264 str., br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 6.-

- Prežihov Voranc: **SOLZICE**, 112 str., ilustr., br.
- Aleksej Remizov: **NA SINJEM POLJU**, 224 str., ppl.
- J. S. Machar: **RIM**, sprehod po „večnem“ mestu, 260 str., pl.
- Pierre Benoit: **VELIKI JEZ**, 166 str., ppl.
- Jakob Aleševc: **PETELINOV JANEZ**, 128 str., karl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 8.-

- Radislav Rudan: **ARGONAVTI**, 212 str., ilustr., pl.
- Prosper Merimee: **COLOMBA**, 136 str., br.
- Pierre Daninos: **POČITNICE ZA VSAK ŽEP**, 116 str., br.
- Reimmichl: **ZAGORSKI ZVONOVI**, 234 str., pl.
- Brackel: **CIRKUŠKI OTROK**, 228 str., pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 10.-

- France Magajna: **ŽALOSTNE ZGODBE O VESELIH KRAŠEVCIH**, 168 str., br.
- H. G. Wells: **ZGODBA O NEVIDNEM ČLOVEKU**, 144 str., ilustr., ppl.
- Jukio Mashima: **KIPENJE MORJA**, 136 str., ppl.
- Jože Dular: **LIUDJE OB KRKI**, 208 str., ilustr., pl.
- Oton Župančič: **KANGLICA**, otroške pesmi, 68 str., ilustr., ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 12.-

- Vladimir Nazor: **NOVELE**, 220 str., ppl.
- Julija Bračič: **GRENKI ROŽA**, 224 str., ppl.
- Alberto Moravia: **CIOCIARA**, 192 str., ppl.
- Radivoj Rehar: **VIPAVSKE POVESTI**, 128 str., pl.
- **PRIRODA, ČLOVEK IN ZDRAVJE**, 336 str., ilustr., ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 15.-

- Branislav Nušič: **HUMORESKE IN SATIRE**, 292 str., ppl.
- Vido Likovič: **PETER PETROVIČ NJEGOŠ**, 224 str., ppl.
- Matevž Hace: **TIHOTAPCI**, 208 str., br.
- Grazia Deledda: **MARIANA SIRCA**, 192 str., pl.
- Anton Coolen: **BRABANTSKI ROD**, 208 str., pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 18.-

- Nikolaj V. Gogolj: **MRTVE DUŠE**, 316 str., br.
- Oscar Wilde: **SLIKA DORIANA GRAYA**, 264 str., br.
- Jonathan Swift: **GULLIVERJEVA POTOVANJA**, 336 str., br.
- **UPOR**, izbor proze iz osvobodilne vojne, 264 str., slik. priloge, kart.
- Radoje M. Domanović: **ZGODBE IN SATIRE**, 208 str., ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 20.-

- Lev N. Tolstoj: **VSTAJENJE**, dve knjigi skupaj 548 str., br.
- Anton Ingolič: **SOSESKA**, 212 str., pl.
- France Novšak: **DEČKI**, 264 str., pl.
- Jelenc-Velikona: **SERVIRANJE**, 344 str., ilustr., pl.
- France Bevk: **MED DVEMA VOJNAMA**, 168 str., ppl

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 25.-

- Metod Mikuz: **SVET MED VOJNAMA**, 212 str., slik. priloge, br.
- Josip Jurčič: **ZBRANO DELO**, 5. knjiga, 392 str., pl.
- Miško Kranjec: **POMLAD**, 428 str., ppl.
- William Faulkner: **SVETLOBA V AVGUSTU**, 448 str., br.
- M. Klemen: **ZALESJE SE PREBUJA**, 324 str., pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 30.-

- Anton Ingolič: **PRED SONČNIM VZHODOM**, 320 str., ppl.
- Oskar Davičo: **MED MARKOSOVIMI PARTIZANI**, 304 str., ppl.
- Oto Bihalji Merin: **OKTOBRA NA SVIDENJE**, 432 str., pl.
- John Steinbeck: **VZHODNO OD RAJA**, dve knjigi skupaj 820 str., br.
- Reinhard Seiffert: **ŠOLA DOBRE VOŽNJE**, 136 str., ilustr., br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. 40.-

- **SVET HUMORJA IN SATIRE**, utrinki dveh tisočletij, 450 str., il., usnje.
- Homer: **ILIADA**, 488 str., pl.
- Madič-Kavgič: **TITOVA VOJNA POT**, 188 str., slik. priloge, ppl.
- James Jones: **OD TOD DO VEČNOSTI**, dve knjigi skupaj 1160 str., br.
- Heinrich Mann: **VELIKA STVAR**, 392 str., polusnje

Izbor obsega v glavnem antikvarične knjige, ki so na zalogi samo v enem izvodu. Zato svetujemo, da si jih oskrbite takoj, predno bodo razprodane. Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti.

KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA“ CELOVEC WULFENGASSE

12. gostovanje

DUNAJSKE DRŠALNE REVIEJE

od 4. do 14. februarja 1971 v celovski
Mestni hali

Večkratni svetovni prvak EMMERICH DANZER
in vrsta mednarodnih zvezd v umetnem drsanju

Esparade

(Parada na ledu)

Glasba: Robert Stolz — Režija: Will Petter

Slikovita revija na ledu — Najboljši svetovni komiki
na ledu

PRI VSAKI PREDSTAVI ŽREBANJE DRAGOCENIH NAGRAD!

Prodaja vstopnic: Koroški deželni poštovalni urad,
9010 Klagenfurt, Neuer Platz 2,
Tel. 0 42 22/70-4-71 — Telex 0 42 465
ter vsi poštovalni uradi, tudi v Jugoslaviji.

Športni vestnik

SMUČARSKI SKOKI ZA ZILJSKI POKAL

Minulo nedeljo je športno društvo Zahomec priredilo tradicionalno mednarodno tekmovanje v smučarskih skokih za Ziljski pokal. V okviru tega tekmovanja se je končalo tudi koroško mladinsko prvenstvo v nordijskih disciplinah. Tekmovanje, ki ga je spremljal ves čas dež, je bilo odlično pripravljeno. V nedeljskih skokih za Ziljski pokal je bila najhujša konkurenca med mladinci iz Koroške in Slovenije. Koroški prvak in zmagovalac Ziljskega pokala je postal domačin Karl Schnabl, ki je z dvema skokoma po 53,5 m osvojil največ točk (202,5). Drugo mesto v splošni razvrstitvi je zasedel Zahomečan Hanzi Millonig (201,6) pred Sepijem Gratzterjem, prav tako članom Zahomeškega športnega društva. Pri članih sta se uvrstila Jugoslovana Bukovnik in Krznarič pred Zahomečanom Hanzijem Schnablom. Najdaljši skok je dosegel Jugoslovane Norčič v poskusni seriji s 54,5 metra, vendar je potem s padcem pokopal upanje na zmago. Zahomeški skakalci so pri tem mednarodnem tekmovanju ponovno pokazali, da veljajo za najboljšo športno društvo v nordijskih disciplinah in v specialnem skakanju na Koroškem. Na tradicionalnem skakanju za Ziljski pokal je nastopilo 46 tekmovalcev, med katerimi je bilo 18 skakalcev iz sosednje Slovenije.

AVSTRIJCI ZAOSTAJAJO

Avstrijski alpski smučarji so se pomerili v soboto in nedeljo v Kitzbühelu z ostalimi smučarskimi vesilami in v tem dvoboju ponovno podlegli. Oba dneva je bil na programu slalom, nedeljski je štel v okvir tekmovanja za svetovni pokal. Razen lanskega zmagovalca svetovnega pokala Schranza je bila v Kitzbühelu zbrana vsa elita. Kakor pričakovano, so Francozi ponovno posegli po lovorikah tako v soboto kot v nedeljo. Šobotni slalom je pomenil katastrofalno poraz za Avstrijce, saj se je izmed petnajstih uvrstil le David Zwilling med prvih deset in zasedel 9. mesto. V obeh tekmah je bil Francoz J. N. Augert zmagovalac in s tema zmagama demonstriral svojo premoč v tej disciplini. Avstrijci so se dobro uvrstili le v nedeljskem slalomu, kjer je Harald Rofner zasedel 3. mesto pred rojakom Davidom Zwillingom. V boju za svetovni pokal pa zasedata Avstrijca Rofner in Schranz z 49 točkami začasno 6. mesto.

Schranz je torej zdrknul na šesto mesto s 53 točkami zaostanka in je precej dvomljivo ali bo veteranu smučanja po poškodbi (ali po umiku pred slalomom) sploh še možno seči v boj za svetovni pokal. Stanje za avstrijsko reprezentanco postaja po mnenju prof. Hoppichlerja vedno bolj kritično. Lansko leto smo imeli vsaj svetovni pokal; letos pa bodo v boju med državami zmagali Francozi, ki si bodo najbrž priborili tudi svetovni pokal. Na najboljši poti do njega je namreč Francoz Duvillard, ki se je izkazal za enakovrednega v vseh treh disciplinah. V skupni uvrstitvi zaseda zdaj drugo mesto in gotovo mu bo uspelo, da ob koncu tega tedna kot specialist v smuku pičli zaostanek sedmih točk nadoknadi ali ga vsaj zmanjša.

ŠPORT NA KRATKO

Na svetovnem prvenstvu v bobu sta preteklo soboto v Cerviniji zasedla Avstrijca Herbert Huber in Josef Oberhauser odlično tretje mesto in si s tem zagotovila bronasto kolajno. Dvosedžno prvenstvo se je končalo že po dveh tekih, ker je slabo vreme oviralo tekmovanje, so preložili ostala dva teka na ponedeljek; po hudih nesrečah pa so organizatorji odklonili nadaljevanje svetovnega prvenstva.

Avstrijski državni prvak v hokeju na ledu KAC je v nedeljo v okviru tekmovanja za alpski pokal presenetljivo premagal italijanskega prvaka Cortina Doria z rezultatom 8:2 (3:0, 3:0, 2:2). Kakor znano, je prav ta italijanski klub eliminiral avstrijskega prvaka v tekmovanju za evropski pokal z rezultatom 6:4 (prva igra 6:1 za Cortino, druga igra 3:0 za KAC).

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.35 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.45 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaike — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgledi — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 še vedno priljubljena — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko načrtovanje — 19.05 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 šport iz vsega sveta.

Sobota, 30. 1.: 5.05 Ljudske viže — 5.35 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — 10.00 Razvoj koncerta — 10.55 Mednarodne smučarske tekme — 13.50 Za zbiralce znamk — 14.00 Zabavni koncert — 15.30 Voščila — 18.00 Majhna solistična parada — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 19.40 Melodija in ritem — 20.10 „Cigan baron“, opereta — 22.25 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 31. 1.: 6.10 Igra na orgle — 6.35 Ob zgodnji uri — 7.40 Veselo je pozimi — 8.05 Zveneti jutranji pozdrav — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Dunajski zajtrk z glasbo — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Popolninski koncert — 11.55 Mednarodne smučarske tekme — 12.30 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Voščila — 16.00 Otroška oddaja — 16.30 To je moj Dunaj — 17.05 Plesna glasba — 18.00 Majhen večerni koncert — 18.30 Pogovor o umetnosti — 18.45 Zborovsko petje — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijski rally — 21.15 Zveneti Avstrija.

Ponedeljek, 1. 2.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 šola resno in veselo — 10.00 Nevarna žarišča svetovne politike — 10.45 Avstrijska pesem 20. stoletja — 11. iz starih notnih listov — 14.30 Knjižni kotiček — 14.45 Koroško pesništvo — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Družinsko načrtovanje — 16.30 Otroška oddaja — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 19.15 In ljudje so tako prijetni — 20.10 Avstrijske radijske igre po letu 1945.

Torek, 2. 2.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 Pripovedke iz Avstrije — 9.30 Dežela ob Dravi — 10.20 Prava beseda na pravem mestu — 10.45 Skladatelj o svoji mladosti — 11.00 Ljudska glasba iz Bavarske — 14.30 Za mladino — 14.45 Razgovor o znanstvenih knjigah — 15.00 Ljudske pesmi — 16.15 Družinsko načrtovanje — 16.30 Otroška oddaja — 18.00 Oddaja sindikalne zveze — 19.15 In kaj pravite vi? — 20.10 Orkestrski koncert — 21.30 Filmski svet v besedi in glasbi.

Sreda, 3. 2.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 Pravljice za vas — 9.30 Vesele note — 10.00 Friedrich Schiller: Ravarstvo in ljubezen — 11.00 Nemške pesmi in plesi — 14.30 Komorni koncert — 15.00 Ura pesmi — 16.15 Družinsko načrtovanje — 16.30 Operetni koncert — 17.10 V dunajski kavarni — 18.00 Oddaja industrije — 19.15 Jezik domovine — 20.10 Domovina Avstrija — 21.00 Za prijatelja planin — 21.15 Zveneti filmski obzorje.

Četrtek, 4. 2.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 Usodni dnevi Avstrije — 9.30 Vesele note — 10.00 Nesmrtno gledališče — 10.45 Vladači prostora red v Avstriji — 11.00 Ljudska glasba — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 16.15 Družinsko načrtovanje — 16.30 Pravljice iz vsega sveta: Anglija — 17.10 Operetni koncert — 17.50 Zakonsko pravo — 18.00 Oddaja obrtnega gospodarstva — 19.15 Obisk pri koroških zbiri —

20.10 Ledeni zven na drevsah — 21.15 Iz domačega glasbenega ustvarjanja.

RADIO PROGRAM

20.10 Ledeni zven na drevsah — 21.15 Iz domačega glasbenega ustvarjanja.

Petek, 5. 2.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 Zdravnik in ti — 9.30 Klavirsko delo Roberta Schumanna — 10.20 Zgodovinske osebnosti v glasbeni upodobitvi — 11.00 Ljudska glasba — 13.25 Mednarodne smučarske tekme — 14.45 Koroški avtorji: Herwig Salar — 15.00 Ljudska umetnost Italijanskih mojstrov — 16.15 Žena v kmetijstvu — 16.45 Otroške pesmi — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Oddaja delavske zbornice — 19.15 Veselo in zabavno — 20.10 Zveneti alpska dežela — 21.10 Koroška kot pokrajina pesmi — 22.20 Okretnica jugovzhod.

Slovenske oddaje

Sobota, 30. 1.: 9.00 Za jugoslovanske delavce v Avstriji — Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Nedelja, 31. 1.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 1. 2.: 13.45 Informacije — Pri drvarjih v Kapelskih gozdech.

Torek, 2. 2.: 13.45 Informacije — športni mozaike — Koroška povest.

Sreda, 3. 2.: 13.45 Informacije — Mladinski forum — Cerkev in svet.

Četrtek, 4. 2.: 13.45 Informacije — Za krmilom — Skladbe slovenskih skladateljev.

Petek, 5. 2.: 14.00 Informacije — Poper in sol.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogački in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko načrtovanje — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nohturno.

Sobota, 30. 1.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Plinirski teden — 9.35 Vesela godala — 12.10 Scenska skladba k Linhartovi komediji „Veseli dan ali Matiček se ženi“ — 12.40 Poje Božena Glavak — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Z ansambli domačih napevov — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 V ritmu cha-cha — 18.15 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.45 S knjižnega trga — 19.15 Ansambel štirje kovači — 20.00 Ahilova peta, zabavna radijska igra — 21.30 Parada zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 31. 1.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Fizičnik, radijska igra za otroke — 8.42 Drobne skladbe slovenskih skladateljev — 9.05 Koncerti iz naših krajev — 10.05 še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Vedri zvoki s pihalnimi godbami — 14.30 Humoreska tedna — 14.50 Godala v ritmu —

gled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Panoramo — 21.15 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju.

Četrtek, 4. 2.: 10.00 Neznano sosodstvo — 10.30 Steklo — 11.00 Indija — 11.30 Rimska zgodovina — 12.00 Savel postane Pavel — 15.30 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju — 18.00 Italijansko — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 športni mozaike — 18.50 Decemat M: Izdajalska pika — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Filmska komedija — 21.50 Čas v sliki — 22.05 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju.

Petek, 5. 2.: 10.00 Avstrijski iznajditelji — 10.30 Romanika — 11.00 Mali Cezar — 16.30 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju — 18.00 Novo iz kmetijstva — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Silke iz Avstrije — 18.50 Bunny in njegovi tovariši — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Komisar: Zadnji obisk — 21.15 Aktualni dogački — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Mednarodne smučarske tekme — 22.40 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju.

TV JUGOSLAVIJA

Sobota, 30. 1.: 16.25 Obzorje — 16.40 Po domače — 17.05 Ivanhoe — 17.30 Hokej Olimpijci: Jesenice — 20.00 Dnevnik — 20.35 Magazin — 21.40 Revolveraš, ameriški film — 23.05 Kažipot — 23.25 Poročila.

Nedelja, 31. 1.: 8.55 Madžarski pregled — 9.30 Po domače — 9.35 Kmetijski razgledi — 10.45 Mozaike — 10.50 Otroška matineja — 11.40 Kažipot — 17.55 Erazem in potepuh — 18.30 Mestece Peyton — 19.45 Mozaike — 20.00 Dnevnik — 20.35 Levičarji, humoreska — 21.20 Videofon — 21.35 šport — 22.15 Poročila.

Ponedeljek, 1. 2.: 9.35 Šolska oddaja — 14.45 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 18.00 Film

15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Lepa pekovka, radijska igra — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Zaplešite z nami — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 1. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravilic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Pojeta Marjana Deržaj in Zvonko Špišič — 12.10 Dva baročna koncerta — 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Voščila — 15.40 Poje mešani zbor „Slavček“ iz Trbovelj — 16.40 Iz opernega sveta — 17.10 Ponedeljkova glasbena popoldne — 18.35 Mladinska oddaja — 19.15 Ansambel Pavla Kosca — 20.00 Verdi: Nabucco, opera — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.15 Ples z velikimi zabavnimi orkestri.

Torek, 2. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Fran Levstik, pesnik za otroke — 9.35 Narodne pesmi in plesi iz Srbije — 12.10 Iz jugoslovanske operne literature — 12.40 Melodije s filmskega platna — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Revija slovenskih klavirskih duov — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popolninski simfonični koncert — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.15 Ansambel Jožeta Krežeta — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.38 Lahka glasba — 22.15 Madžarska glasba 20. stoletja — 23.15 S popevkami po svetu.

Sreda, 3. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Opera matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Iz glasbenih šal — 9.40 Pojeta Elda Viler in Arsen Dedič — 12.10 Pri Mauriceu Ravelu — 12.40 Zvoki iz glasbenih revij — 14.10 Koncertni valčki — 14.35 Voščila — 15.40 Blaž Arnič: „Gozdovi pojo“, simfonična pesnitev — 16.40 Plesni orkester RTV Ljubljana — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Iz Straussove opere „Arabella“ — 18.30 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana, solisti Dubravka Tomšič-Srebotnjak, Igor Ozim in Primož Novšak — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Panorama sodobne francoske lirike — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

Četrtek, 4. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Pavli Jožica Svete in Lidija Kodrič ter ansambli „Delila“ in „Bele vrane“ — 12.10 Iz opere „La Gioconda“ — 12.40 V ritmu koračnic — 14.10 Pesem iz mladih gri — 14.45 Mehurčki — 15.40 Pesmi iz Anglije in žkotske — 16.40 Portreti skladateljev zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.15 Ansambel Mojmir Sepeta — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Kako bit hočeš post, literarni večer — 22.15 Iz sodobne nemške simfonične literature — 23.15 Jazz — 23.40 S popevkami po Evropi.

Petek, 5. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Opera matineja — 9.05 Za šolarje — 9.35 Slovenske narodne in priredbi Cirila Preglja — 12.10 Pojeta tenorist Ludvik Ličer in basist Marjan Zvegljič — 12.30 Čebelarstvo v letu 1971 — 12.40 Z ansablom Mihe Dovžana — 14.10 Igramo po željah mladih poslušalcev — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Iz Bravničarjevega orkestralnega opusa — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Trio Jožeta Burnika — 20.00 „Naj narodi pojo...“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

za otroke — 18.15 Obzorje — 18.30 Karavana, reportaža — 19.00 Mozaike — 19.05 Mladi za mlade — 20.00 Dnevnik — 20.35 Papagaji, drama — 21.35 Pred upokojitvijo, reportaža — 22.05 Živa dediščina — 22.40 Poročila.

Torek, 2. 2.: 9.35 Šolska oddaja — 14.45 Šolska oddaja — 17.45 Pravljica — 18.00 Risanka — 18.15 Obzorje — 18.30 Srečanje v studiu 14 — 19.00 Mozaike — 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje — 19.40 Vprašanja iz pravopisa — 20.00 Dnevnik — 20.35 Sunset Boulevard, ameriški film — 22.20 Prešernove pesmi — 22.35 Poročila.

Sreda, 3. 2.: 8.15 Šolska oddaja — 17.05 Madžarski pregled — 17.50 Otroški film — 18.15 Obzorje — 18.30 Zabavna glasba — 19.00 Mozaike — 19.05 Od filma do filma — 19.20 Po sledih napredka — 20.00 Dnevnik — 20.35 Monitor — 21.35 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju — 23.45 Poročila.

Četrtek, 4. 2.: 9.35 Šolska oddaja — 14.45 Šolska oddaja — 17.50 Veseli tobogan — 18.15 Obzorje — 18.30 Svet v katerem živimo — 19.00 Mozaike — 19.05 Enkrat v tednu — 19.20 Vse življenje v letu dni — 20.00 Dnevnik — 20.35 A. Maugham: Svetovljanke — 21.25 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju — 23.15 Poročila.

Petek, 5. 2.: 9.30 Šolska oddaja — 14.40 Polet vsaj soljske ladje Apollo 14 — 18.15 Obzorje — 20.00 Dnevnik — 20.35 Izkažimo se, quiz — 21.45 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju — 23.45 Poročila.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; ureništvo in upravljanje: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Borovlje.

TV AVSTRIJA 1

Sobota, 30. 1.: 9.00 Svetovno prvenstvo v sankanju — 14.00 ORF-koncert — 14.55 Svetovno prvenstvo v sankanju — 16.15 Za otroke — 17.10 Seniorski klub — 18.00 Tedenski obzorje — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Kdo je naslednji, kriminalna komedija — 21.35 šport — 22.05 Čas v sliki — 22.20 Fantastično potovanje, utopičen film.

Nedelja, 31. 1.: 9.30 Mednarodne smučarske tekme — 12.00 Svetovno prvenstvo v sankanju — 15.55 Cappuccetto — 16.20 Flipper — 16.45 Kontakt — 17.15 Sportlight — 18.05 Otrokom za lahko noč — 18.10 Bonanza — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 šport — 20.15 Gospod Barnett — 21.10 Le Sacre du Printemps, balet — 21.45 Čas v sliki — 22.00 Iz moje knjižnice.

Ponedeljek, 1. 2.: 18.00 Znanje aktualno — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Silke iz Avstrije — 18.50 Poglej okoli sebe — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Veliki operni strip — 21.15 Leto dni v življenju angleške kraljevske družine — 22.45 Čas v sliki.

Sreda, 3. 2.: 10.00 Kaj morem postati — 10.30 Obisk pri Johannesu Urzidilu — 11.00 Fantastično potovanje — 16.30 Za otroke — 17.10 Trikot in štrikot — 17.20 Mala šola risanja — 17.40 Za prijatelje cvetja — 18.00 Francoščina — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Silke iz Avstrije — 18.50 Ljubi stric Bill — 19.16 Pre-